

CIVILIZAȚIA ȘI ISTORIA GETO-DACILOR.

Pătrunderea primelor elemente de civilizație romană în spațiul locuit de daco-geți (spațiul daco-moesian intră în orbita civilizației romane).	II î.Hr.
În fruntea geto-dacilor se afirmă Burebista, „cel dintâi și cel mai mare dintre regii din Tracia”. Începe epoca clasică a civilizației geto-dace.	82 î.Hr.
Izvoarele latine (Caesar) îi menționează pentru prima dată pe daci.	I î.Hr.
Prima unificare politică a geto-dacilor	I î.Hr.
Moartea lui Burebista.	44 î.Hr.
Începe etapa preliminară a romanizării.	mijlocul sec. I î.Hr.
Primele campanii militare ale statului roman la Dunărea de Jos	a doua jumătate a secolului I î.Hr.
Sfârșitul etapei preliminare a romanizării.	mijlocul sec. I d.Hr.
Zona istro-pontică (spațiul danubiano-pontic) este inclusă în granițele statului roman.	46 d.Hr.
Începutul celei de a doua faze a romanizării (romanizarea organizată), în dreapta Dunării.	mijlocul sec. I d.Hr.
La conducerea Imperiului Roman urmează Domițian.	81 d.Hr.
Decebal preia tronul regatului dac (numit de N. Iorga „noua confederație dacă”).	87 d.Hr.
Decebal reunește formațiunile neocupate de romani.	87 d.Hr.
Domițian inițiază primul război daco-roman.	87-89 d.Hr.
Decebal acceptă statutul de rege clientelar Romei (Dacia devine regat clientelar).	89 d.Hr.
Marcus Ulpius Traianus devine împăratul Romei.	98 d.Hr.
Primul război daco-roman din timpul împăratului Traian.	101-102 d.Hr.
Traian declanșează un nou război daco-roman.	105 d.Hr.
O mare parte a Daciei este transformată în provincie romană.	106 d.Hr.

ETNOGENEZA ROMÂNEASCĂ

Începe romanizarea propriu-zisă a teritoriilor nord-dunărene (stânga Dunării).	106
În provincia Dacia sunt aduși coloniști din întreaga lume romană.	106
Inaugurarea, la Roma, a Columnei lui Traian, înălțată de Apollodor din Damasc.	113
Se încheie domnia lui Marcus Ulpius Traianus.	117
Înflorirea vieții urbane în provincia Dacia.	II-III
Monumentele funerare cu însemne paleocreștine de la Potaissa, Apulum, Micia și Cășeu.	III
Împăratul Aurelian retrage armata și administrația romană din Dacia.	271-275
Se încheie a doua etapă a romanizării.	275
Începe ultima etapă a romanizării.	275
Grupuri de daci liberi pătrund în Oltenia.	după 275
Dioclețian organizează provincia Scythia Minor în Dobrogea.	284
Prin edictele emise de Dioclețian se atinge apogeul reprimării creștinismului în Imperiul Roman.	303-304
Domnia împăratului Constantin cel Mare.	306-337
Edictul de la Mediolanum (Milan) acordă libertate de cult creștinismului.	313
Reinstaurarea temporară a autorității imperiale la nord de Dunăre în timpul lui Constantin cel Mare.	IV
Creștinarea masivă a daco-romanilor.	IV-V
Este atestată Basilica de la Slăveni.	IV
Împăratul Theodosius interzice cultele păgâne (creștinismul devine religie de stat).	391
Este construită o nouă Basilică, la Sucidava.	V
Secolul din care datează piesele paleocreștine de la Biertan („ <i>Ego Zenovius votum posui</i> ”).	V
La Drobeta este atestată o nouă Basilică.	V-VI
În fruntea Imperiului Roman de Răsărit se afirmă Justinian.	527
Reinstaurarea temporară a autorității imperiale la nord de Dunăre în timpul lui Justinian.	VI
În spațiul extracarpatic și intracarpatic pătrund slavii (migrația slavilor).	560-570
Se încheie domnia lui Justinian.	565
În limba română pătrund unele cuvinte din slava veche.	VI-VII
Rupere romanității balcano-carpatică (prăbușirea limesului danubian).	602

Trecerea masivă a slavilor la sud de Dunăre.	după 602
Încheierea, în linii generale, a procesului de formare a limbii române.	VII-VIII
Cultura Dridu evidențiază încheierea, în linii generale, a procesului de formare a poporului român (etnogeneza).	VIII-IX
Formarea adstratului slav al limbii române.	IX-X
Se încheie asimilarea slavilor rămași în spațiul carpato-danubiano-pontic.	X

ROMANITATEA ROMÂNILOR ÎN VIZIUNEA ISTORICILOR

La Brateiu, Poian și Alba Iulia sunt atestate obiecte aparținând autohtonilor romanici nord-dunăreni.	sec.VII-XI
Autohtonii nord-dunăreni încep să fie menționați în izvoarele documentare ale vremii ca un popor romanic distinct constituit.	sec.VII
În tratatul militar <i>Strategikon</i> al împăratului bizantin Mauricius se regăsește prima mențiune documentară despre identitatea etnică a românilor.	sec.VII
Geografia armeană a lui Moise Chorenati amintește „țara Balak - Valahia”.	sec.IX
Cronica turcă <i>Oğuzname</i> scrie despre o țară a valahilor (Ulak-ili).	sec.IX
În <i>Despre administrarea imperiului</i> , împăratul bizantin Constantin al VII-lea Porfirogenetul utilizează termenul de romani pentru autohtonii nord-dunăreni.	prima jumătate a sec.X
Informația despre originea latină a românilor se regăsește în corespondența împăratului bizantin Vasile al II-lea Macedoneanul.	cumpăna sec.X-XI
În <i>Sfaturile și povestirile lui Kekaumenos</i> sunt menționați vlahii care trăiau în apropierea Dunării și pe Sava (Saos).	sec.XI
În tratatul <i>Podoaba istoriilor</i> , geograful persan Gardizi îi așează pe români între Dunăre și un „munte mare”.	sec.XI
În cronică sa, autorul bizantin Ioan Kynamos confirmă originea latină a românilor.	începutul sec.XII
În cronică sa <i>Gesta Hungarorum</i> (Faptele ungarilor), notarul anonim al regelui Ungariei Bela afirmă că, la sosirea lor în Pannonia, ungurii i-au găsit pe „blachi, adică păstorii romanilor”.	Sf.sec.XII
În corespondența dintre Ioniță cel Frumos și Papa Inocențiu al III-lea, ideea romanității românilor ocupă un loc central.	Începutul sec.XIII
În <i>Gesta Hunnorum et Hungarorum</i> , cronicarul maghiar Simon de Keza nota că, în vremea lui Attila „vlahii, care au fost păstorii și agricultorii romanilor” au rămas de bunăvoie în Pannonia.	Sf.sec.XIII
Odată cu lupta antiotomană a Țărilor Române, crește interesul umaniștilor europeni față de originea și istoria românilor.	Sec.XIV-XV
Poggio Bracciolini este unul dintre primii umaniști italieni care afirmă originea romană a românilor.	Sec.XV-prima jumătate
Flavio Biondo afirmă despre români că „invocă cu mândrie originea lor romană”.	mijlocul sec.XV
Odată cu Enea Silvio Piccolomini, devenit papă sub numele de Pius al II-lea, ideea originii romane a românilor intră definitiv în circuitul științific european.	mijlocul sec.XV
Laonic Chalcocondil, grec stabilit în Italia, afirmă originea latină a românilor, numindu-i „daci” pe cei din nordul Dunării și „vlahi” pe cei din sudul fluviului.	mijlocul sec.XV
Antonio Bonfini, trăind la curtea regelui Ungariei, preciza că „din legiunile și din coloniile duse în Dacia de Traian și ceilalți împărați s-au tras românii”, exprimându-și totodată admirația pentru modul cum a supraviețuit „vechea limbă a Romei printre români”.	Sec.XV-a doua jumătate
Filippo Buonaccorsi, consilier la curtea iagellonă, a călătorit în Moldova, unde află despre „descendența românilor din coloniști romani”.	Sec.XV-a doua jumătate
Jan Laski, episcop de Gnezno, vorbind în Conciliul din Lateran despre Moldova, semnalează originea romană a moldovenilor.	1514
Bătălia de la Mohacs, soldată cu ocuparea celei mai mari părți a Ungariei de către turci. Transilvania rămâne ultima redută a Ungariei.	1526
Afirmarea limbii române scrise.	sec.XVI
Francesco della Valle își bazează afirmațiile despre romanitatea românilor pe cunoașterea directă a acestora.	1530-1540
În lucrarea sa <i>Hungaria</i> , Nicolaus Olahus, umanist transilvănean de faimă europeană, el însuși de origine română, este primul care susține unitatea de neam, limbă, obiceiuri și religie a românilor.	1536
Johannes Honterus, umanist sas originar din Brașov, înscrie pe harta sa numele Dacia pentru întreg teritoriul locuit de români.	1542
Anton Verancsics, primat al Ungariei, confirmă în opera sa existența unei conștiințe a descendenței latine a românilor.	1549
În <i>Psaltirea</i> sa, diaconul Coresi justifică tipărirea de cărți românești spunând că „mai toate	1570

neamurile au cuvântul lui Dumnezeu în limba lor, numai noi românii n-avem”.	
Szamaskösy Istvan, într-o lucrare din 1593, susținea că românii sunt urmașii coloniștilor romani.	1593
Se încheie domnia lui Mihai Viteazul.	1601
Szamaskösy Istvan, își schimbă opinia, susținând că românii nu pot fi urmașii coloniștilor romani, aceștia fiind mutați la sudul Dunării de împăratul Gallienus.	după 1601
L. Toppeltinus și J. Tröster își afirmă convingerea că „românii de azi ... sunt cei mai vechi locuitori ai acestei țări”.	1602
Apogeul culturii medievale românești scrise (aparitia primelor cronici în limba română).	sec.XVII
Grigore Ureche, în <i>Letopisețul Țării Moldovei</i> , vorbește despre originea latină a românilor („de la Râm ne tragem”).	1647
Miron Costin, în <i>De neamul moldovenilor</i> , vorbește despre originea latină a românilor.	1686
Apar primele semne ale unei conștiințe naționale moderne în întreaga Europă (chestiunea originii popoarelor se transformă dintr-o problemă istorică într-una politică).	Sf.sec.XVII-XVIII
Unirea unei părți a clerului și a românilor ortodocși cu Biserica Catolică (aparitia greco-catolicismului sau a Bisericii Unite).	1699-1701
În <i>Descriptio Moldaviae</i> , lucrare scrisă în latină la cererea Academiei din Berlin, Dimitrie Cantemir abordează în treacăt problema romanității românilor.	1714-1716
Stolnicul Constantin Cantacuzino, în <i>Istoria Țării Românești</i> , subliniază continuitatea de viață a dacilor sub stăpânirea romană, unitatea și continuitatea românilor.	1716
În <i>Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor</i> , Dimitrie Cantemir reia ideea latinității românilor, amplificând-o și tratând-o într-o lucrare de dimensiuni impresionante. El susține originea pur romană a românilor, anticipând una dintre ideile de bază ale Școlii Ardelene.	1719-1722
Debutează lupta de emancipare națională și politică a românilor ardeleni, sub conducerea episcopului unit Inochentie Micu.	1728/1732
Mulți erudiți, mai ales germani, se străduiesc să demonstreze întregii că este cu neputință ca românii din Transilvania să fie urmașii direcți ai populației romane și romanizate din provincia Dacia.	XVIII
În lucrarea <i>Transilvania, sive magnus Transilvaniae Principatus</i> , Benko Iozsef arată că la abandonarea provinciei traiane „mulți romani împreună cu dacii indigeni au rămas pe loc”.	1778
Se constituie Școala Ardeleană, care dovedește latinitatea limbii române și a poporului român și existența sa neîntreruptă ca populație autohtonă în Transilvania și în celelalte teritorii locuite de români.	1778
Iosif al II-lea, îi socotea pe români „incontestabil, cei mai vechi și mai numeroși locuitori ai Transilvaniei”.	1780-1790
Prin lucrarea sa <i>Istoria dacilor transalpini</i> , Franz Joseph Sulzer pune bazele teoriei imigraționiste.	1781
Răscoala lui Horea, Cloșca și Crișan.	1784
Învățăutul sas Michael Lebrecht afirmă că românii, ca urmași ai romanilor, sunt „cei mai vechi locuitori ai acestei regiuni”.	1784
Istoricul englez E. Gibbon, autor al unei celebre istorii a Imperiului Roman, arăta că în Dacia, după retragerea aureliană, a rămas „o parte însemnată din locuitorii ei, care mai mare groază aveau de migrare decât de stăpânitorul got”.	1787
Contele Teleki, președinte al Cancelariei Aulice Transilvane, recunoștea că „românii sunt locuitorii cei mai vechi ai Transilvaniei”.	1791
Huszti Andras afirmă că: „Nici o națiune nu are limba atât de apropiată de cea veche romană ca națiunea valahilor, ceea ce este un semn sigur și care nu poate înșela că ei sunt în Transilvania urmașii vechilor colonii romane”.	1791
<i>Supplex Libellus Valachorum</i> sintetizează revendicările românilor ardeleni, subliniind că românii sunt cei mai vechi locuitori ai Transilvaniei, urmași ai coloniștilor lui Traian.	1791
Netemeinicia afirmațiilor lui Sulzer este demonstrată de Gheorghe Șincai, în <i>Hronica românilor și a mai multor neamuri</i> .	1808
Marele slavist Paul Ioseph Schafarik, susținea că „valahii de la nord și de la sud de fluviu au toți aceeași origine” evoluând din „amestecul tracilor și geto-dacilor cu romanii”.	1844
Instituirea dualismului austro-ungar.	1867
Preluând argumentele lui Sulzer, istoricul și geograful austriac Robert Roesler realizează formularea categorică a teoriei imigraționiste, baza ideologică a dominației maghiare asupra Transilvaniei.	1868-1871

Apare lucrarea lui Roesler <i>Dacien und Romanen (Dacii și romanii)</i> .	1868
Apare principala lucrare a lui Roesler, <i>Romanische Studien (Studii românești)</i> .	1871
Istoricii și lingviștii români (M. Kogălniceanu, A.D. Xenopol, B.P. Hașdeu, Gr. Tocilescu) demonstrează șubrezenia argumentelor imigraționiste.	după 1871
Apare lucrarea <i>Teoria lui Roesler. Studii asupra stăruinței românilor în Dacia Traiană</i> , care combate argumentele teoriei imigraționiste.	1884
Vasile Pârvan publică <i>Începuturile vieții romane la gurile Dunării și Getica</i> .	1923 și 1926
Nicolae Iorga publică <i>Istoria românilor</i> .	1936-1939
Mișcările de extremă dreapta (legionarii) dezvoltă un discurs autohtonist, care supraevaluează importanța elementului dacic în contrast cu civilizația mediteraneană, considerată decadentă.	1920-1930
Gheorghe Brătianu publică <i>O enigmă și un miracol istoric: poporul român</i>	1937
Satelizarea României față de URSS modifică dramatic teoriile istoriografice. Se impune teoria stalinistă (slavistă) care accentuează rolul elementului slav în formarea poporului și a limbii române, criticând caracterul „imperialist” al stăpânirii romane.	1945-1964
În manualul său de istorie a României, Mihai Roller, istoric oficial al regimului comunist, neagă romanitatea românilor, exagerând rolul elementul slav în etnogeneza românească.	1947
Nicolae Ceaușescu declanșează o operă de reînviere a sentimentului național al românilor, fiind reevaluată contribuția limbii latine și a civilizației romane la cristalizarea civilizației vechi românești.	1965-1970
Al. Rosetti publică <i>Istoria limbii române</i> .	1968
Ideologia și istoriografia oficială încep să fie dominate de teorii care minimalizau aportul factorului roman, din nou denunțat ca asupritor, de astă dată în favoarea civilizației locale a geto-dacilor (teoriile <i>protocroniste</i>).	după 1971
O polemică tot mai acerbă cu istoricii maghiari și bulgari traduce tendința regimurilor comuniste în declin de a folosi instrumentele naționalismului agresiv pentru salvarea dominației exercitate de partidele comuniste.	anii 1980
Aderarea României, Bulgariei și Ungariei la Uniunea Europeană lipsesc de valoare politică argumentul întâietății istorice.	2007

FORMAREA STATELOR MEDIEVALE ROMÂNEȘTI

Pe latura vestică a spațiului intracarpatic sunt atestate primele „ducate”.	secolele IX-X
Începutul dinastiei arpadiene în Ungaria.	896
Primele contacte ale românilor cu ungurii.	secolul X
Moartea lui Gelu.	secolul X
Tuhutum preia conducerea statului lui Gelu.	secolul X
Inscripția de la Mircea Vodă îl atestă pe jupan Dimitrie în Dobrogea.	943
În Dobrogea este organizată thema Paristrion (Paradunavon).	971/1018-1204
Inscripția de la Basarabi-Murfatlar îl atestă pe Gheorghe, conducător din spațiul istro-pontic.	982 și 992
Legenda Sfântului Gerard atestă voievodatele lui Ahtum și Gyula (Geula cel Tânăr).	cumpăna sec. X-XI
Tradiția istorică localizează la est de Carpați Țara Sipențului.	1000
Sunt menționate tradiționale structuri ale românilor de la est de Carpați, la Codrii Cosminului și Fundu Herței.	1000
Creștinarea ungarilor în rit catolic, în timpul lui Ștefan cel Sfânt.	1001
Ducele Geula cel Tânăr se împotrivesc misiunilor apostolice ale regelui Ștefan cel Sfânt.	începutul secolului XI
Desființarea Episcopiei ortodoxe de la Alba-Iulia.	1004
Colonizarea secuilor.	sec. XI
Organizarea politico-administrativă a Transilvaniei ca entitate vasală Ungariei.	secolele XI-XIII
Cancelaria arpadiană emite un act referitor la cetatea Turda, menită să stăvilească atacurile pecenegilor și românilor.	1075
Cronicile vechi rusești, documentele papale și cele maghiare menționează mai multe formațiuni românești în Moldova (Țara Berladnicilor, Țara Bolohovenilor, Tara Brodnicilor)	secolele XI-XIII
<i>Alexiada</i> menționează trei șefi locali din Dobrogea - Tatos, Seslav și Satza.	sfârșitul secolului XI
Este atestat Pudilă, fruntaș al vlahilor din zona istro-pontică.	1094
Atestarea lui Mercurius princeps Ultrasilvanus și a episcopului Simion.	1111
Înființarea primelor comitate în Transilvania (Bihorul).	1111 (sec. XII)

Colonizarea sașilor.	sec. XII-XIII
Colonizarea sașilor și a secuilor	sec. XII
Regii unguri dăruiesc feude în Transilvania.	a doua jumătate a secolului XII
Atestarea lui Leustachius, comite de Dăbâca.	1164
Atestarea voievodului Leustachius.	1176
Debutează răscoala vlahilor sud-dunăreni, condusă de frații Asan și Petru.	1185
la ființa Țaratul vlaho-bulgar din Peninsula Balcanică.	1187
Cruciada a IV-a a cavalerilor apuseni cucerește Constantinopolul. Întemeierea Imperiului latin de Constantinopol.	1204
În schimbul acceptării catolicismului, Ioniță cel Frumos este proclamat de papă „rege al bulgarilor și vlahilor”.	1204
Regii arpadieni încearcă să-și extindă dominația în spațiul extracarpatic.	începutul secolului XIII
Comitele Ioachim de Sibiu conduce o oaste formată din sași, secui, pecenegi și români.	1210
Colonizarea teutonilor în Țara Bârsei.	1211-1225
Domnia lui Ioan Asan al II-lea, cea mai mare personalitate a dinastiei Asăneștilor.	1218-1241
Termenul <i>Cumania</i> pare într-un act papal.	1227
Organizarea episcopiei catolice de la Civitas Milcoviae (Odobesti).	1227
Regalitatea maghiară organizează Banatul de Severin, marcă de apărare împotriva cumanilor.	1230
Într-o diplomă acordată de Ioan Asan al II-lea raguzanilor este atestată, în spațiul dintre Mangalia și Varna, Țara Cavarnei (Cărvunei).	1230
Marea invazie tătaro-mongolă.	1241-1242
Românii, împreună cu secuii, apără trecătorile Carpaților Orientali împotriva tătarilor.	1241
Colonizarea ioaniților în Țara Severinului.	1247
Diploma ioaniților atestă existența unor formațiuni românești la sud de Carpați.	1247
Stingerea dinastiei vlahe din Țaratul vlaho-bulgar.	1257
Încheierea cuceririi și organizării Transilvaniei.	secolul XIII
Prin frunțașii lor, românii de la est de Carpați își apără interesele împotriva rușilor din Halici.	1277
Litovoi încearcă să anuleze raportul de vasalitate față de coroana arpadiană.	1277-1279
Moartea lui Litovoi.	1279
La conducerea voievodatului lui Litovoi urmează fratele său, Bărbat.	1279
Voievozii Transilvaniei manifestă tendințe de autonomie față de coroana maghiară.	XIII-XIV
Transilvania este condusă de voievodul Roland Borșa	1282-1293, cu intermitențe
Moldovenii, împreună cu maramureșenii, luptă împotriva tătarilor.	pe la 1285
Organizarea arhiepiscopiei ortodoxe de la Vicina.	1285
În numele unui regnum Transilvanum , Roland Borșa convoacă la Deva prima Adunare Obștească (Congregația generală).	1288
Andrei al III-lea anihilează autonomia românească din Făgăraș.	1291
Descălecatul lui Radu Negru (Negru Vodă) la Câmpulung.	1291
Voievodatul lui Ladislau Kan în Transilvania.	1295-1315
Arhiepiscopia de la Vicina devine mitropolie.	pe la 1300
Stingerea dinastiei arpadiene.	1301
Începutul dinastiei Angevine în Ungaria (înscăunarea lui Carol Robert de Anjou).	1308
Începutul dinastiei Basarabilor în Țara Românească.	1310
Basarab I pune bazele Țării Românești prin unificarea formațiunilor dintre Carpați și Dunăre.	1310-1324
Angevinii readuc Transilvania la statutul de voievodat vasal regelui Ungariei.	1315
Vlahia nord-dunăreană este atestată ca stat.	pe la 1320
Patriarhia din Constantinopol numește un Mitropolit de Varna și de Carbona.	pe la 1320
Acordul prin care Carol Robert recunoaște unitatea statului condus de Basarab I.	1324
Basarab I înfrânge armata maghiară condusă de Carol Robert la o posadă.	1330
Sfârșitul domniei lui Carol Robert de Anjou.	1342
Pe tronul regatului maghiar urmează Ludovic I de Anjou.	1342
În fruntea Țării Cavarnei este atestat Balica.	1346
Începutul domniei lui Nicolae Alexandru Basarab.	1352
Descălecatul lui Dragoș la est de Carpați. Înființarea mărcii Moldovei dependentă	1352

de Ungaria.	
Dobrotici rămâne singur stăpânitor al Țării Cavarnei, după moartea fraților săi Balica și Theodor în luptele cu bizantinii.	1354
Nicolae Alexandru Basarab acționează împreună cu ungurii împotriva tătarilor.	1355
Nicolae Alexandru Basarab își ia titlul de domn autocrat și întemeiază Mitropolia Ungro-Vlahiei.	1359
Răscoala frunțașilor moldoveni împotriva regelui Ungariei. Descălecatul lui Bogdan.	1359
Mitropolitul Iachint de Vicina este transferat la Argeș.	1359
Dobrotici unifică țărilor dintre Dunăre și Marea Neagră.	1360-1365
Domnia lui Vladislav I (Vlaicu Vodă).	1364-cca.1376
Regele Ungariei este obligat să recunoască independența Moldovei.	1364-1365
Vladislav I bate primele monede (confecționate din argint) ale Țării Românești.	1365
Dobrotici respinge o acțiune cruciată condusă de Amedeo de Savoia.	1366
Cel mai vechi privilegiu comercial, acordat de Vladislav I brașovenilor.	ianuarie 1368
În urma victoriei asupra ungarilor, Vladislav I obține titlul de ban de Severin și duce de Făgăraș.	1368
Dobrotici și Vladislav I îl ajută pe Sracimir să ocupe tronul Țaratului de Vidin.	1369
Vladislav I respinge, la sud de Dunăre, un prim atac otoman la Dunărea de Jos.	1369
Vladislav I întemeiază a doua Mitropolie din Țara Românească, la Severin.	1370
Lațcu acceptă constituirea Episcopiei catolice de la Siret.	1370/1371
Pe tronul Moldovei urmează Petru I Mușat. Începutul dinastiei Mușatinilor.	1376
Domnia lui Radu I în Țara Românească.	1376-1385
Moartea regelui Ungariei Ludovic I de Anjou. Stingerea dinastiei Angevine în Ungaria.	1382
Domnia lui Dan I în Țara Românească.	1385-1386
La conducerea statului dobrogean autonom urmează Ivanco, fiul lui Dobrotici.	1386
Pe tronul Țării Românești se instalează Mircea cel Bătrân.	1386
Petru I Mușat întemeiază Mitropolia ortodoxă de la Suceava, nerecunoscută de Constantinopol.	1386/1387
Pentru a contracara expansionismul maghiar, Petru I Mușat depune jurământ de vasalitate față de regele Poloniei.	1387
Petru I acordă un împrumut suzeranului său, Vladislav Jagello.	1388
Ivanco moare în luptele cu turcii.	1388
Dobrogea este inclusă în statul condus de Mircea cel Bătrân. Dispariția statului dobrogean autonom.	1388
Trupele muntene trimise de Mircea cel Bătrân participă la lupta de la Câmpia Mierlei (Kossovopolje).	1389
Tratatul de la Radom, intermediat de Petru I Mușat, între Mircea cel Bătrân și regele Poloniei.	decembrie 1389
Sanționarea Tratatului de la Radom, prin Tratatul de la Lublin.	ianuarie 1390
Primul raid otoman la nord de Dunăre (primul contact direct al otomanilor cu Țările Române).	1391
Domnia lui Roman I în Moldova.	1392-1394
Instituirea domniei autocrate în Moldova, de către Roman I.	1393
Desăvârșirea teritorială a Moldovei de către Roman I.	1393

CIVILIZAȚIA MEDIEVALĂ ROMÂNEASCĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN ÎN SECOLELE XV-XVII

Diploma emisă de Ludovic de Anjou, prin care calitatea de nobil este legată de religia catolică.	1366
Pe tronul Țării Românești se instalează Mircea cel Bătrân.	1386
Dobrogea este inclusă în statul condus de Mircea cel Bătrân.	1388
Campania lui Mircea cel Bătrân în Dobrogea.	1388-1389
Trupele muntene trimise de Mircea cel Bătrân participă la lupta de la Câmpia Mierlei (Kossovopolje).	1389
În fruntea Imperiului Otoman se afirmă Baiazid I.	1389
Tratatul de la Radom, intermediat de Petru I Mușat, între Mircea cel Bătrân și regele Poloniei.	decembrie 1389
Sanționarea Tratatului de la Radom, prin Tratatul de la Lublin.	ianuarie 1390
Primul raid otoman la nord de Dunăre (primul contact direct al otomanilor cu Țările Române).	1391
Marea victorie a lui Mircea cel Bătrân la Rovine, asupra otomanilor conduși de Baiazid I.	octombrie 1394

Primul tratat de alianță antiotomană din sud-estul Europei, încheiat la Brașov între Mircea cel Bătrân și Sigismund de Luxemburg, regele Ungariei.	martie 1395
Cruciada organizată de Sigismund de Luxemburg la Dunăre.	1396
Înfrângerea cruciaților apuseni la Nicopole.	septembrie 1396
La conducerea Moldovei urmează Alexandru cel Bun.	1400
Patriarhia de la Constantinopol recunoaște Mitropolia de la Suceava.	1401/1402
Alexandru cel Bun recunoaște suzeranitatea regelui Poloniei.	martie 1402
Moartea sultanului Baiazid, înfrânt la Câmpiile Ankarei.	iulie 1402
Instalarea anarhiei în Imperiul Otoman (luptele pentru tron între fiii lui Baiazid).	iulie 1402
Documentele cancelariei muntene atestă stăpânirea Dârstorului, Podunaviei, Amlășului, Făgărașului și Banatului de Severin de către Mircea.	1406
Înființarea Episcopiei de la Roman.	1408
Lupta de la Grünwald, în care Alexandru cel Bun acordă ajutor regelui polon împotriva teutonilor.	1410
Tratatul de la Lublau, prin care Polonia și Ungaria vizau împărțirea Moldovei.	1412
Moartea lui Mircea cel Bătrân.	1418
Giurgiu și Turnu sunt transformate în raiale turcești. Dobrogea este anexată de turci.	1420 (sau 1417)
Primele lupte ale moldovenilor cu turcii, la Chilia și Cetatea Albă.	mai 1420
Alexandru cel Bun acordă ajutor polonezilor în lupta de la Marienburg, împotriva cavalerilor teutoni.	1422
Încheierea Unio Trium Nationum , prin care românii sunt excluși în mod colectiv din viața politică și religioasă a Transilvaniei.	1437
Iancu de Hunedoara devine ban de Severin.	1438
Iancu de Hunedoara devine voievod al Transilvaniei.	1441
Funcția de comite al secuilor începe să fie deținută de voievodul Transilvaniei.	1442
Iancu de Hunedoara obține o importantă victorie asupra turcilor, pe valea Ialomiței.	1442
Iancu de Hunedoara întreprinde Campania cea Lungă împotriva turcilor, în peninsula Balcanică	1443-1444
La Seghedin, între Imperiul Otoman și Ungaria, se încheie o pace pe 10 ani.	iulie 1444
Începe o nouă cruciadă antiotomană, condusă de regele Vladislav al Ungariei.	septembrie 1444
Eșecul cruciadei de la Varna, încheiată cu moartea regelui Ungariei, Vladislav.	noiembrie 1444
Iancu de Hunedoara este ales guvernator general al Ungariei.	1446
În cadrul politicii blocului românesc, Iancu de Hunedoara îl impune ca domn al Țării Românești pe Vladislav al II-lea.	1447
În cadrul politicii blocului românesc, Iancu de Hunedoara îl impune ca domn al Moldovei pe Petru al II-lea.	martie 1448
Oastea creștină condusă de Iancu de Hunedoara suferă grele pierderi în lupta de la Kossovopolje.	octombrie 1448
Prima domnie a lui Vlad Țepeș.	octombrie 1448
Căderea Constantinopolului.	1453
Începe cea de a doua domnie a lui Vlad Țepeș.	1456
Moldova plătește, pentru prima dată, tribut turcilor în timpul lui Petru Aron (Închinarea de la Vaslui).	iunie 1456
Iancu de Hunedoara apără cu succes Belgradul împotriva otomanilor conduși de Mahomed al II-lea.	iulie 1456
Iancu de Hunedoara moare de ciumă, la Zemun.	august 1456
Începe domnia lui Ștefan cel Mare în Moldova.	1457
Vlad Țepeș încetează să mai plătească tribut Imperiului Otoman.	1459
Prin Tratatul de la Overchelăuți, Ștefan cel Mare recunoaște suzeranitatea regelui Poloniei.	aprilie 1459
Campania de la Dunăre a lui Vlad Țepeș.	1461-1462
Armata otomană condusă de Mahomed al II-lea pătrunde în Țara Românească.	primăvara anului 1462
Vlad Țepeș conduce, în apropiere de Târgoviște, atacul nocturn, provocând panică în tabăra turcească.	iunie 1462
Ștefan cel Mare cucerește Chilia de la unguri.	1465
Victoria de la Baia, a lui Ștefan cel Mare asupra lui Matei Corvin.	1467
Începe conflictul dintre Ștefan cel Mare și Radu cel Frumos.	1470
Înființarea Episcopiei de la Rădăuți.	1471
Ștefan cel Mare încetează să mai plătească tribut Imperiului Otoman.	1473
Victoria lui Ștefan cel Mare asupra trupelor otomane invadatoare, la Vaslui (Podul Înalt).	10 ianuarie 1475

Printr-o scrisoare circulară, Ștefan cel Mare cere sprijin antiotoman suveranilor europeni.	25 ianuarie 1475
Tratatul dintre Ștefan cel Mare și Matei Corvin, prin care își promet sprijin reciproc împotriva otomanilor.	iulie 1475
La Războieni (Valea Albă), Ștefan cel Mare este înfrânt de otomanii conduși de Mahomed al II-lea.	iulie 1476
Vlad Țepeș revine pe tronul Țării Românești, cu sprijinul lui Ștefan cel Mare.	octombrie 1476
Ștefan cel Mare pierde cetățile Moldovei de la gurile Dunării, Chilia și Cetatea Albă.	iulie-august 1484
Ștefan cel Mare depune omagiu de vasalitate regelui polonez Cazimir al IV-lea, la Colomeea.	1485
Ultimele lupte ale lui Ștefan cel Mare cu turcii, la Cătlăbuga și Șcheia	nov.1485– mart.1486
Se constituie Universitatea Sașilor	1486
Ștefan cel Mare încheie pacea cu turcii, plătind tribut și recunoscând suzeranitatea sultanului.	iulie 1486 (sau 1487)
La Codrii Cosminului, armata poloneză invadatoare este înfrântă de Ștefan cel Mare.	octombrie 1497
Prin Tratatul de la Hârlău este consfințită independența Moldovei față de Polonia.	iulie 1499
Înființarea Episcopiei Buzăului și a Episcopiei Râmnicului în Țara Românească.	pe la 1500
Moartea lui Ștefan cel Mare.	1504
Codul Tripartitum al lui Ștefan Werboczi.	1517
Sub impactul scrierilor lui Martin Luther debutează Reforma religioasă în Europa.	1517
Turcii ocupă Belgradul.	1521
Imperiul Otoman, condus de Soliman Magnificul, înfrânge Ungaria la Mohacs.	1526
Turcii înființează raiaua Tighina (Bugeac).	1538
Brăila este transformată în raia turcească.	1540
Ungaria centrală este transformată în pašalâc (Pașalâcul de Buda).	1541
Transilvania devine principat autonom sub suzeranitate otomană.	1541
Înființarea Pașalâcului de Timișoara.	1552
Revolta antiotomană a domnului Moldovei Ioan Vodă cel Cumplit eșuează.	1574
Constituirea Ligii Sfinte.	1592
Pe tronul Țării Românești se instalează Mihai Viteazul.	1593
Transilvania, condusă de principele Sigismund Bathory, aderă la Liga Sfântă.	februarie 1594
Aron Tiranul, domnul Moldovei, se alătură Ligii Sfinte, prin intermediul lui Sigismund Bathory.	august 1594
Mihai Viteazul se alătură, din proprie inițiativă, Ligii Sfinte.	sept. - oct. 1594
Mihai Viteazul declanșează răscoala antiotomană la București.	noiembrie 1594
Mihai Viteazul atacă cetățile turcești de pe cele două maluri ale Dunării (Giurgiu, Hârșova, Silistra)	decembrie 1594
Victoria lui Mihai Viteazul asupra tătarilor, la Putineiu.	ianuarie 1595
Mihai Viteazul cucerește Brăila de la turci.	martie 1595
Moldovenii cuceresc Ismailul de la turci.	martie 1595
Tratatul de la Alba Iulia dintre Țara Românească și Transilvania, prin care Mihai recunoaște suzeranitatea lui Sigismund.	20 mai 1595
Ștefan Răzvan, noul domn al Moldovei, recunoaște suzeranitatea lui Sigismund.	iunie 1595
Sultanul proclamă Țara Românească și Moldova pašalâcuri și decide intervenția armată.	iunie 1595
La Călugăreni, Mihai obține victoria asupra turcilor conduși de Sinan Pașa, dar trebuie să se retragă la Stoenești, unde așteaptă ajutorul lui Sigismund Bathory.	august 1595
Cea mai mare parte a Țării Românești este ocupată de turci.	august-sept. 1595
Cu ajutor transilvănean și moldovean, Mihai obține victoria de la Giurgiu, alungându-i pe turci dincolo de Dunăre.	octombrie 1595
În condiții economice grele și pentru a evita o criză de proporții, Mihai aplică legarea țăranilor (rumânilor) de glie.	1596
Mihai Viteazul încheie pacea cu turcii, care îi recunosc domnia pe viață.	1597
Tratatul de la Mănăstirea Dealu cu împăratul habsburg Rudolf al II-lea.	1598
Mihai trimite o solie la Praga, cerând împăratului Rudolf al II-lea permisiunea unei campanii în Transilvania, împotriva lui Andrei Bathory.	iulie 1599
La Șelimbăr, Mihai obține victoria asupra lui Andrei Bathory, devenind stăpânul Transilvaniei.	octombrie 1599
Mihai Viteazul îl alungă pe Ieremia Movilă de pe tronul Moldovei, realizând prima unire a celor trei țări române.	mai 1600

Polonezii îl alungă pe Mihai din Moldova.	septembrie 1600
Tentativa de a înfrânge revolta nobililor maghiari, sprijiniți de Basta, eșuează în confruntarea de la Mirăslău, Mihai pierzând astfel controlul asupra Transilvaniei.	16 septembrie 1600
În Țara Românească, Mihai este învins și alungat de polonezi.	oct.-nov. 1600
Pe tronul Țării Românești, polonezii îl instalează pe Simion Movilă.	noiembrie 1600
Mihai Viteazul pleacă la Praga, pentru a obține sprijinul împăratului Rudolf al II-lea.	decembrie 1600
Sigismund Bathory se întoarce în Transilvania.	februarie 1601
Oștile reunite ale lui Mihai Viteazul și Gheorghe Basta obțin victoria de la Gurăslău asupra lui Sigismund.	3 august 1601
Pe Câmpia Turzii, Mihai Viteazul este asasinat la ordinul lui Gheorghe Basta.	9 august 1601
Apariția culegerii de legi Approbatæ Constitutiones în Transilvania.	1653
Apariția culegerii de legi Compillatæ Constitutiones , care continuă și întregeste Approbatæ -ele.	1669

CAPITOLELE III ȘI IV

Turcii sunt învinși și siliți să ridice asediul Vienei (debutul <i>Crizei Orientale</i>)	1683
Domnitorii Șerban Cantacuzino și Constantin Brâncoveanu orientează Țara Românească spre Austria	1687-1690
Diploma Leopoldină prin care se stabilește organizarea Transilvaniei ca provincie habsburgică subordonată direct împăratului.	1691
Sinodul de la Alba Iulia recunoaște Unirea cu Roma, în schimbul egalei îndreptățiri a națiunii române din Ardeal.	1697
Se încheie Tratatul de pace de la Karlowitz, prin care Poarta recunoaște trecerea Transilvaniei sub stăpânire habsburgică.	ianuarie 1699
Prima Diplomă Leopoldină privind Unirea cu Roma recunoaște clerului unit aceleași drepturi de care beneficiază clerul catolic.	februarie 1699
A doua Diplomă Leopoldină, prin care sunt acordate drepturi civile românilor uniți (greco-catolici).	1701
Tratatul de alianță dintre Dimitrie Cantemir și țarul Petru I (Dimitrie Cantemir orientează Moldova spre Rusia).	1710
Începe conflictul ruso-turc încheiat cu capitularea armatei rusești la Stănilești.	mai 1711
Pacea de la Vadu Hușilor, prin care Hotinul devine raia turcească.	iulie 1711
Introducerea regimului fanariot în Moldova, prin numirea ca domn a lui Nicolae Mavrocordat.	octombrie 1711
Introducerea regimului fanariot în Țara Românească, prin numirea ca domn a lui Nicolae Mavrocordat.	ianuarie 1716
Debutează conflictul austro-turc încheiat prin pacea de la Passarowitz.	1716
Memorii adresate Curții de la Viena prin care se cere desprinderea Țării Românești de otomani și domni pământeni.	1716-1718
Prin Tratatul de pace de la Passarowitz Banatul și Oltenia trec sub stăpânire habsburgică.	1718
Inochentie Micu Klein este numit episcop unit.	1728
Inochentie Micu Klein este instalat în funcția de episcop unit și ocupă un loc oficial în Dieta Transilvaniei.	1732
Inochentie Micu redactează memoriile adresate Vienei sau Dietei din Cluj, prin care cere respectarea drepturilor acordate clerului și românilor greco-catolici	1732-1741
Izbucnește un nou conflict ruso-austro-turc, încheiat prin Pacea de la Belgrad.	1735
Tratatul de pace de la Belgrad, prin care Oltenia este restituită de Habsburgi Țării Românești.	1739
Inochentie Micu redactează petiția <i>Supplex Libellus</i> .	1744
Constantin Mavrocordat desființează <i>rumânia</i> (servitutea personală) în Țara Românească.	1746
Constantin Mavrocordat desființează <i>vecinia</i> (servitutea personală) în Moldova.	1749
Inochentie Micu Klein este silit să renunțe la funcția de episcop unit.	1751
Se inaugurează primele școli românești din Blaj, care devine centrul renașterii naționale și modernizării culturii române din Ardeal.	1754
Începe un nou conflict ruso-turc, încheiat prin Pacea de la Kuciuk-Kainargi.	1768
Cu ocazia tratatelor de pace de la Focșani, delegațiile din Moldova și Muntenia cer revenirea la domniile pământene, autonomia și unirea celor două țări sub garanția Austriei, Rusiei și Prusiei.	1772
Printr-un memoriu adresat marelui vizir, Ienăchiță Văcărescu cere respectarea vechilor tratate și revenirea la domniile pământene.	1772
La Kuciuk-Kainargi se încheie tratatul de pace care marchează debutul neoficial al	1774

protectoratului rusesc asupra Principatelor.	
Bucovina este cedată de turcii Austriei, drept compensație pentru neutralitatea menținută în conflictul ruso-turc.	1775
În Transilvania se constituie mișcarea culturală națională iluministă Școala Ardeleană.	1778 (deceniul opt al secolului XVIII)
Alexandru Ipsilanti promulgă <i>Pravilniceasca Condică</i> , un cod de legi care contribuie la reorganizarea justiției.	1780
Înființarea consulatelor Marilor Puteri la București și la Iași.	1782-1802
În Transilvania se desfășoară răscoala condusă de Horea, Cloșca și Crișan.	1784
Prin patentă imperială este desființată iobăgia în Transilvania (ulterior, patenta va fi abrogată).	1785
Izbucnește un nou conflict ruso-austro-turc, încheiat prin tratatele de la Șiștov și Iași.	1787
În contextul conflictului ruso-austro-turc, boierii munteni cer Austriei recunoașterea neutralității Țării Românești.	1787
Iosif Meheși redactează <i>Supplex Libellus Valachorum</i> , programul politic și național al Școlii Ardelene.	martie 1791
Încheierea Tratatului de Pace de la Șiștov, între Austria și Imperiul Otoman.	mai 1791
Boierii munteni cer, la Șiștov, desființarea raialelor, domni pământeni neutralitate și autonomie sub protecția Austriei și Rusiei.	mai 1791
Împăratul Leopold al II-lea trimite <i>Supplex</i> -ul Dietei din Cluj.	mai 1791
Dieta din Cluj respinge discutarea <i>Supplex</i> -ului, pe motiv că subminează ordinea constituțională a Transilvaniei.	august 1791
Tratatul de Pace ruso-turc de la Iași, prin care Rusia ajunge vecina Moldovei.	1792
Dimitrie Sturdza, membru al elitei moldovene, alcătuiește proiectul <i>Plan sau formă de obləduire republicească aristodemocraticească</i> .	1802
Între Rusia și Turcia se desfășoară un nou război, încheiat prin pacea de la București.	1806-1812
Memoriul adresat de boierii moldoveni lui Napoleon I, prin care se cere crearea unui stat românesc sub garanția Marilor Puteri.	1807
Prin Tratatul de Pace de la București, răsăritul Moldovei (Basarabia) este anexat de Imperiul Țarist.	1812
La Iași se tipărește <i>Codul Callimachi</i> , cod de legi inspirat de codul civil austriac.	1816-1817
La București apare legiuirea Caragea, inspirată de codul civil francez.	1818
În Țara Românească izbucnește mișcarea de regenerare națională condusă de Tudor Vladimirescu.	ianuarie 1821
Sfârșitul regimului fanariot în Principate, ca urmare a mișcării de regenerare națională condusă de Tudor Vladimirescu.	1821
Ionică Tăutu redactează proiectul reformativ <i>Constituția Cărvunară (Proiectul celor 77 de ponturi)</i> .	aprilie 1822
Restabilirea domniilor pământene prin numirea ca domni a lui Ioniță Sandu Sturdza (Moldova) și a lui Grigore Dimitrie Ghica (Țara Românească)	iulie 1822
Convenția de la Akkerman (Cetatea Albă) prevede alcătuirea unor Regulamente Organice și numirea domnilor pe 7 ani.	1826
Debutează un nou conflict ruso-turc, încheiat prin Tratatul de pace de la Adrianopol.	14 aprilie 1828
Debutează administrația militară rusă în Principate, condusă de generalul Pavel Kiseleff.	25 aprilie 1828
Un memoriu muntean propune unirea Principatelor și cumpărarea independenței la un preț echivalent cu birul reunit al ambelor țări.	1829
Prin Tratatul de pace de la Adrianopol se oficializează și se consolidează protectoratul rusesc.	septembrie 1829
Raialele de pe malul stâng al Dunării, Giurgiu, Turnu și Brăila, sunt restituite Țării Românești.	septembrie 1829
Regulamentul Organic intră în vigoare în Țara Românească.	1 iulie 1831
Regulamentul Organic intră în vigoare în Moldova.	1 ianuarie 1832
Poarta numește, cu acordul Rusiei, primii domni regulamentari în Principate (Alexandru Ghica, în Țara Românească, și Mihail Sturdza, în Moldova).	1834
Adunarea Obștească a Moldovei adoptă „articolul adițional”, care prevede obligativitatea aprobării din partea puterii suzerane și a celei protectoare pentru orice modificare constituțională.	1835
În Țara Românească se constituie <i>Partida Națională</i> condusă de Ion Cămpineanu, care împiedică adoptarea „articolului adițional”.	1837
La Brașov apare, din inițiativa și sub redacția lui George Barițiu, <i>Gazeta de</i>	martie 1838

<i>Transilvania.</i>	
Sub presiunea Porții, Adunarea Obștească a Țării Românești votează introducerea în Regulamentul Organic a „articulului adițional”.	mai 1838
Partida Națională condusă de colonelul Ion Cămpineanu adoptă <i>Actul de unire și independență și Osăbitul act de numirea suveranului rumânilor.</i>	noiembrie 1838
<i>Conjurația confederativă</i> din Moldova, inițiată de Leonte Radu.	1839
Constituirea societății secrete condusă de boierul Dimitrie Filipescu, care preconiza republica democratică.	1840
Gheorghe Bibescu devine domn în Țara Românească.	1842
Înființarea Societății Secrete <i>Frăția</i> , din care făceau parte Ion Ghica, Christian Tell și Nicolae Bălcescu.	1843
Revoluționarii maghiari proclamă unirea Transilvaniei cu Ungaria.	martie 1848
Adunarea de la Iași, desfășurată la Hotel Petersburg, adoptă <i>Petițiunea - proclamațiune a boierilor și notabililor moldoveni.</i>	27 martie 1848
Prima adunare de la Blaj testează atitudinea populației românești față de programul politic național, pregătind adunarea din mai.	18 aprilie 1848
Se desfășoară Marea Adunarea Națională de la Blaj.	3-5 mai 1848
La Blaj este adoptat programul „Petițiunea Națională”, document-cadru al revoluției din Ardeal prin care se cere independența națiunii române, reprezentarea proporțională în Dietă, independența bisericilor române indiferent de confesiune, desființarea iobăgiei și dreptul românilor de a fi consultați în chestiunea unirii Transilvaniei cu Ungaria.	4 mai 1848
Din inițiativa Comitetului de Acțiune din Bucovina, la Cernăuți se desfășoară o adunare populară națională sub conducerea lui Eudoxiu Hurmuzachi	8 mai 1848
Revoluționarii moldoveni elaborează, la Brașov, legământul „Prințiipiile noastre pentru reformarea patriei”.	12 mai 1848
Dietă Transilvaniei întrunită la Cluj votează unirea Transilvaniei cu Ungaria.	18 mai 1848
Împăratul Austriei sancționează unirea Transilvaniei cu Ungaria.	29 mai 1848
În cadrul unei mari adunări populare, este adoptată <i>Proclamația de la Islaz</i> , debutând revoluția în Țara Românească.	9 iunie 1848
Izbucnirea revoluției la București.	11 iunie 1848
Gheorghe Bibescu abdică și se refugiază la Brașov.	13 iunie 1848
Guvernul revoluționar muntean decretă desființarea rangurilor boierești și a cenzurii, eliberarea deținuților politici și adoptarea tricolorului.	14 iunie 1848
Adunarea românilor bănățeni de la Lugoj, condusă de Eftimie Murgu, solicită autonomia Banatului și recunoașterea națiunii și a limbii române.	15 iunie 1848
La București, Suleiman Pașa condamnă revoluția și impune Locotenența Domnească.	29 iulie 1848
Mihail Kogălniceanu publică broșura <i>Dorințele Partidei Naționale în Moldova</i> , la Cernăuți.	25 august 1848
A treia Adunare de la Blaj hotărăște organizarea militară a Transilvaniei, pentru a apăra suveranitatea teritoriilor românești.	3-16 septembrie 1848
Fuad Pașa intră cu armata în București, obține victoria de la Dealul Spirii și anunță restaurarea Regulamentului Organic în Țara Românească.	13 septembrie 1848
Declanșarea războiului civil între trupele austriece și cele maghiare.	octombrie 1848
Preluarea conducerii trupelor maghiare de către generalul polonez Iosif Bem.	octombrie 1848
Avram Iancu preia comanda trupelor revoluționare române din Munții Apuseni.	octombrie 1848
Intră în vigoare Constituția prin care împăratul Franz Joseph recunoaște autonomia Transilvaniei.	4 martie 1849
Bucovina devine ducat sub directă guvernare a Curții de la Viena.	4 martie 1849
Ioan Dragoș și, apoi, Nicolae Bălcescu mediază conflictul dintre revoluționarii români și cei maghiari.	aprilie-iulie 1849
Semnarea Convenției ruso-turce de la Balta-Liman, care consfințește pe plan diplomatic internațional înăbușirea revoluției în Principate.	19 aprilie 1849
Se semnează <i>Proiectul de Pacificare</i> de la Seghedin, prin care sunt recunoscute unele drepturi românilor dar se menține unirea Transilvaniei cu Ungaria.	2 iulie 1849
Se desfășoară contraofensiva trupelor rusești și austriece în Transilvania și Ungaria.	iulie-august 1849
Înfrângerea revoluției în Transilvania, prin capitularea armatei maghiare la Șiria.	1 august 1849

CAPITOLUL 4

Convenția ruso-turcă de la Balta-Liman restabilește dominația efectivă a Rusiei și Imperiului Otoman în Principate.	19 aprilie 1849
---	-----------------

Imperiul Otoman declară război Rusiei, declanșându-se războiul Crimeii.	octombrie 1853
Domnii Moldovei și Țării Românești se retrag la Viena, în Austria.	octombrie 1853
Cei doi domni ai Principatelor, Barbu Știrbei și Grigore Alexandru Ghica, se reîntorc în țară.	sept. 1854
Se desfășoară Congresul de la Paris, care înlocuiește protectoratul rusesc cu garanția colectivă a Marilor Puteri, decide retrocedarea către Moldova a județelor Cahul, Ismail și Bolgrad (din sudul Basarabiei), menține suzeranitatea otomană dar garantează independența administrativă, revizuieste statutul de organizare internă și convoacă Adunările ad-hoc.	febr.-mart. 1856
Desfășurarea adunărilor ad-hoc, care aveau dreptul de a se pronunța în problema unirii Principatelor.	sept.-dec. 1857
Conferința de la Paris în care este prezentat raportul asupra dorințelor românilor și este adoptată <i>Convenția de la Paris</i> .	august 1858
Adunarea Electivă din Moldova îl alege domn pe Al. I. Cuza.	5 ianuarie 1859
Adunarea Electivă din Țara Românească îl alege domn pe Al. I. Cuza.	24 ianuarie 1859
Conferința de la Paris prin care se recunoaște dubla alegere.	martie-aug.1859
Înființarea agenției diplomatice a Principatelor Unite la Constantinopol.	octombrie 1859
Unificarea (uniformizarea) armatei Principatelor Unite.	mai 1860
Unificarea serviciilor de vamă și a telegrafului.	iulie 1860
Se instituie agenția diplomatică a Principatelor Unite la Paris.	august 1860
Inaugurarea Universității din Iași.	octombrie 1860
Conferința de la Constantinopol, prin care Poarta acceptă unirea administrativă și politică a Principatelor pe timpul domniei lui Cuza.	nov. 1861
Cuza proclamă unirea și nașterea națiunii române.	23 dec. 1861
Formarea primului guvern unic al Principatelor, condus de Barbu Catargiu, reprezentant al conservatorilor, și format din 8 ministere.	22 ianuarie 1862
Deschiderea primei Adunări a Principatelor Unite.	24 ianuarie 1862
Prima Adunare Unică a Principatelor adoptă numele România și proclamă Bucureștiul capitală.	24 ianuarie 1862
Comisia Centrală de la Focșani este desființată și înlocuită cu Comitetul Legislativ provizoriu.	februarie 1862
Primul ministru, Barbu Catargiu, este asasinat de adversarii săi politici.	8 iunie 1862
Instalarea cabinetului Kretzulescu, de orientare liberal-moderată.	24 iunie 1862
Înființarea Direcției generale a arhivelor statului.	4 august 1862
Înființarea ministerului de externe.	8 august 1862
Unificarea serviciilor sanitare din Moldova și Țara Românească.	25 august 1862
Înființarea Consiliului Superior al Instrucțiunii Publice.	septembrie 1862
Trecerea averilor mănăstirilor închinat în proprietatea statului.	noiembrie 1862
Adunarea hotărăște ca datoriile mănăstirilor închinat să intre la bugetul statului.	ianuarie 1863
Constituirea „ monstruoasei coaliții ”.	ian.-febr. 1863
Înființarea agenției diplomatice române la Belgrad.	martie 1863
Constituirea Societății Junimea.	august 1863
Instalarea cabinetului Kogălniceanu, de orientare liberală.	11 oct. 1863
Legea secularizării averilor mănăstirești.	17 dec. 1863
Adoptarea legii privind înființarea Consiliului de Stat.	13 febr. 1864
Adunarea, dominată de marii proprietari funciari, începe dezbaterile chestiunii rurale (agrar).	martie 1864
Legea pentru organizarea judecătorească.	aprilie 1864
Cuza dizolvă forul legislativ, printr-o lovitură de stat.	2 mai 1864
Prin <i>Statutul dezvoltător al Convenției de la Paris</i> se instaurează domnia autoritară și se înființează Corpul Ponderator (Senatul).	10 mai 1864
Plebiscit privind <i>Statutul dezvoltător al Convenției de la Paris</i> și noua lege electorală care-l însoțea.	10 mai 1864
Marile Puteri recunosc dreptul Principatelor Unite de modifica legile ce priveau organizarea lor internă și modificările aduse <i>Convenției de la Paris</i> .	iunie 1864
Înființarea Universității din București.	4 iulie 1864
Cuza sancționează legea agrară.	14 august 1864
Înființarea Casei de Depuneri și Consemnațiuni (C.E.C.-ul).	1 dec. 1864
Al. I. Cuza promulgă Codul Penal.	2 dec. 1864
Lege de reorganizare a Bisericii Ortodoxe Române, prin care se prevede, dar nu se instituie efectiv, autocefalia (autoconducera) acesteia.	3 dec. 1864
Al. I. Cuza promulgă Codul Civil.	4 dec. 1864
Promulgarea Legii instrucțiunii publice.	7 dec. 1864
Demisia cabinetului Kogălniceanu.	26 ianuarie 1865

Constituirea societății culturale „Ateneul Român”.	28 ianuarie 1865
Intră în vigoare Legea privind introducerea sistemului metric.	1 ianuarie 1866
Lovitura de stat soldată cu abdicarea lui Cuza.	11 febr. 1866
Conferința de la Paris, prin care marile Puteri discută problema Principatelor Unite după abdicarea lui Al. I. Cuza.	26 febr. 1866
Negocieri între I.C. Brătianu și Carol de Hohenzollern-Sigmaringen, având ca obiect acceptarea de către acesta din urmă a tronului României.	martie 1866
Se înființează Societatea Literară Română, cu scopul de a stabili ortografia limbii române, de a elabora și publica dicționarul și gramatica limbii române.	1 aprilie 1866
Plebiscitul pentru alegerea prințului Carol de Hohenzollern-Sigmaringen.	2 aprilie 1866
Alegeri pentru constituirea Adunării Legislative.	10 aprilie 1866
Carol de Hohenzollern-Sigmaringen acceptă tronul României.	25 aprilie 1866
Carol de Hohenzollern-Sigmaringen intră în București și depune jurământul de credință în fața Adunării.	10 mai 1866
Adunarea Legislativă se transformă în Adunare Constituantă.	mai 1866
Carol I promulgă prima Constituție internă a României, redactată după modelul Constituției Belgiei.	1 iulie 1866
Promulgarea legii electorale pe baze cenzitare care însoțea Constituția și care împărțea corpul electoral în 4 colegii electorale pentru Camera Deputaților și 2 colegii pentru Senat , vârsta minimă a alegătorilor stabilindu-se la 21 de ani .	30 iulie 1866
Poarta Otomană emite firmanul de investitură a lui Carol I, prin care renunța implicit la „nota restrictivă” de recunoaștere a unirii doar pe timpul lui Cuza, acceptând unirea deplină, indiferent de domnitor.	octombrie 1866
Se încheie pactul austro-ungar prin care se constituie monarhia dualistă Austro-Ungaria. Transilvania, Banatul, Crișana și Maramureșul sunt incluse în Ungaria, fiind guvernate direct de la Budapesta, în timp ce Bucovina devine mare ducat în componența Austriei, guvernat direct de la Viena.	februarie 1867
Introducerea prin lege a sistemului monetar național bazat pe leu.	aprilie 1867
Se înființează la București, sub conducerea lui Al. Papiu Ilarian, societatea „Transilvania”.	mai 1867
Societatea Literară Română se transformă în Societatea Academică Română.	august 1867
Fruntașii politici ai românilor din Transilvania redactează <i>Pronunciamentul de la Blaj</i> , prin care protestează împotriva dualismului, a desființării autonomiei Transilvaniei și a alipirii acesteia la Ungaria.	3/15 mai 1868
La Timișoara se înființează Partidul Național al Românilor din Banat și Ungaria, în frunte cu Alexandru Mocioni.	ianuarie 1869
La Miercurea Sibiului se constituie Partidul Național al Românilor din Transilvania, prezidat de Ilie Măcelariu, având ca tactică politică pasivismul.	martie 1869
Se inaugurează, oficial, prima linie ferată din România, între București și Giurgiu.	octombrie 1869
Inaugurarea oficială a Gării de Nord din București.	septembrie 1872
Domnul Carol I ridică deschis problema independenței României.	iunie 1873
La București se pun bazele Partidului Național Liberal.	ianuarie 1875
Semnarea, la Viena, de către guvernul conservator condus de Lascăr Catargiu, a Convenției comerciale cu Austro-Ungaria, prin care, în schimbul unor concesiuni economice, România obține dreptul de a încheia acorduri internaționale fără acordul Porții, făcându-se un pas important spre obținerea independenței.	iunie 1875
Reizbucluirea crizei orientale, prin declanșarea luptei antiotomane în Bulgaria, Bosnia-Herțegovina, Serbia și Muntenegru.	iulie 1875-1876
Prin nota diplomatică a primului-ministru Lascăr Catargiu se proclamă neutralitatea României în conflictul din Balcani.	ianuarie 1876
Încheierea unor convenții comerciale similare celei cu Austro-Ungaria, cu Rusia, Marea Britanie, Franța, Italia și Germania.	1876-1877
Carol I afirmă că problema orientală nu se poate rezolva decât prin desființarea Imperiului Otoman.	mai 1876
Formarea unui nou guvern liberal, condus de Ion C. Brătianu, care va obține independența.	iulie 1876
Întâlnire între Ion C. Brătianu și împăratul Franz Joseph I la Sibiu.	august 1876
Întrevederea româno-rusă de la Livadia.	septembrie 1876
Conferința Marilor Puteri la Constantinopol, cu scopul de a determina Poarta să acorde unele libertăți popoarelor supuse. În replică, turcii proclamă o Constituție cu aparențe liberale, în care România este desemnată „provincie privilegiată”.	dec.1876-ian.1877
Semnarea, la București, a Convenției româno-ruse privind reglementarea trecerii trupelor ruse pe teritoriul României. Rusia se obligă să mențină și să apere	4 aprilie 1877

integritatea teritorială a României.	
Publicarea decretului de mobilizare generală, prin care sunt chemați sub arme aproximativ 100.000 de oameni, din care 58.000 armata operativă.	6 aprilie 1877
Înteruperea relațiilor diplomatice între România și Imperiul Otoman.	10 aprilie 1877
Artileria otomană bombardează orașele românești de pe malul stâng al Dunării. Artileria română ripostează bombardând orașele Vidin și Nicopole.	21 aprilie 1877
Adunarea Deputaților votează o moțiune prin care se declară starea de război cu Imperiul Otoman.	29 aprilie 1877
Senatul votează moțiunea prin care se declară starea de război cu Imperiul Otoman.	30 aprilie 1877
La interpelarea deputatului Nicolae Fleva, Mihail Kogălniceanu răspunde printr-un discurs care proclamă independența.	9 mai 1877
Proclamarea independenței României în Senat.	10 mai 1877
Armata rusă ajunge la sudul Dunării și începe înaintarea pe mai multe direcții către Balcani.	iunie 1877
Ofensiva rusă este oprită la Plevna, unde cele două atacuri rusești sunt respinse de turci.	iunie-iulie 1877
Marele duce Nicolae adresează principelui Carol I o telegramă prin care îi cere ca armata română să se alătore rușilor la sud de Dunăre.	19 iulie 1877
În cursul tratativilor dintre țară, arhiducele Nicolae și principele României se acceptă crearea unui front românesc sub comanda lui Carol I, dar este respinsă încheierea unei convenții militare scrise.	august 1877
Un nou atac asupra Plevnei se încheie prin cucerirea redutei Grivița I.	30 august 1877
Capitularea Plevnei, comandantul acesteia, Osman Pașa, predându-se ofițerilor români.	28 noiembrie 1877
Trupele române înaintează pe frontul vestic, în direcția Vidin - Belogradcik.	dec.1877-ian.1878
Semnarea tratatului de pace de la San Stefano, prin care se recunoștea independența României iar Rusia schimba Dobrogea (primită de la otomani în contul unei părți din despăgubirile de război) cu cele trei județe din sudul Basarabiei, încălcând prevederile Convenției româno ruse din 4 aprilie 1877, prin care se angaja să apere integritatea României.	19 febr. 1878
Rușii aduc trupe din Balcani și încep aplicarea planului de ocupare militară a României.	aprilie 1878
Congresul de la Berlin, convocat pentru revizuirea tratatului de pace de la San Stefano, prevede recunoașterea independenței României, condiționată de modificarea articolului 7 al Constituției din 1866, și de acceptarea schimbului făcut de Rusia la San Stefano.	iunie-iulie 1878
Parlamentul hotărăște să acorde principelui Carol I titlul de Alteță Regală.	septembrie 1878
Austro-Ungaria recunoaște independența României.	2 octombrie 1878
Rusia recunoaște independența României.	15 oct. 1878
Înființarea Academiei Române.	martie 1879
Cele două camere ale Parlamentului votează modificarea articolului 7 al Constituției, acordându-se cetățenia română indiferent de religie (prima modificare a Constituției din 1866).	octombrie 1879
Italia recunoaște independența României.	noiembrie 1879
Constituirea, în mod oficial, a Partidului Conservator, prin fuzionarea mai multor grupări conservatoare.	3 febr. 1880
Germania, Franța și Marea Britanie recunosc independența de stat a României.	8 febr. 1880
Se înființează Banca Națională a României, cu dreptul de a bate monedă.	aprilie 1880
Parlamentul votează legea prin care România devine regat.	14 martie 1881
Constituirea Partidului Național Român, prin unificarea Partidului Național Român din Banat și Ungaria cu Partidului Național Român din Transilvania, care va adopta ca tactică politică pasivismul, respingând dualismul și unirea cu Ungaria și cerând autonomia Transilvaniei.	aprilie 1881
Carol I și Elisabeta de Wied sunt încoronați ca rege și regină ai României.	10 mai 1881
Reglementarea succesiunii la tron prin „pactul de familie”, moștenitor al tronului fiind proclamat prințul Ferdinand de Hohenzollem-Sigmaringen, nepotul de frate al lui Carol I.	18 mai 1881
Înființarea Bursei din București, prima bursă de valori din România.	iulie 1881
Semnarea, la Viena, a tratatului prin care România se alătură Triplei Alianțe.	octombrie 1883
La Sibiu își începe apariția gazeta politică <i>Tribuna</i> , care susține ideea autonomiei etnice a românilor din întreaga Ungarie.	aprilie 1884
Prin a doua modificare a Constituției din 1866, se reduce numărul de colegii electorale pentru Adunarea Deputaților de la 4 la 3.	9 iunie 1884
Parlamentul votează legea înființării Domeniilor Coroanei.	10 iunie 1884

Patriarhia de la Constantinopol recunoaște autocefalia Bisericii Ortodoxe Române.	mai 1885
Adoptarea unui tarif vamal protecționist, cu scopul protejării industriei românești, în special împotriva produselor austro-ungare.	mai 1886
Adoptarea primei legi de încurajare a industriei românești, care sprijinea, în special, industria mare.	mai 1887
Se înființează, la București, Liga pentru Unitatea Culturală a Tuturor Românilor, care a sprijinit mișcarea națională a românilor.	decembrie 1890
Comitetul Central al Partidului Național Român adoptă <i>Memorandumul</i> , redactat de Iuliu Coroiaiu (apogeul tacticii pasiviste).	martie 1892
Conducătorii Partidului Național Român din Transilvania sosesc la Viena pentru a prezenta <i>Memorandumul</i> împăratului. Împăratul Franz Joseph refuză să primească delegația și trimite <i>Memorandumul</i> guvernului ungar de la Budapesta.	mai 1892
Congresul de constituire a Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România (P.S.D.M.R.).	martie 1893
Are loc, la Cluj, procesul intentat de autoritățile maghiare memorandiștilor.	aprilie 1894
Instituirea mecanismului rotativei guvernamentale (alternanța la guvernare a liberalilor și conservatorilor).	1895
Conservatorii adoptă prima Lege a minelor, prin care bogățiile subsolului, cu excepția petrolului, trec în proprietatea statului.	aprilie 1895
La intervenția regelui României, împăratul Franz-Joseph îi grațiază pe memorandiști.	7 sept.1895
Inaugurarea podului peste Dunăre de la Cernavodă.	14 sept. 1895
Legea învățământului primar și normal-primar (Legea Petru Poni), prin care sunt înființate grădinițe în mediul rural și Casa Școalelor.	aprilie 1896
Legea învățământului secundar și superior, elaborată de Spiru Haret.	martie 1898
Prin programul din 1905, Partidul Național Român din Transilvania adoptă tactica activistă, cerând recunoașterea individualității politice a românilor în cadrul statului maghiar.	10 ianuarie 1905
Marea răscoală țărănească, izbucnită în nordul Moldovei și care, ulterior, cuprinde întreaga țară.	febr.-mart. 1907
Nicolae Iorga și A.C. Cuza pun bazele Partidului Naționalist Democrat.	aprilie 1910
Se desfășoară cele două războaie balcanice, în al doilea fiind implicată direct și România, alături de Serbia, Grecia și Turcia, împotriva Bulgariei.	sept.1912-1913
Prin pacea de la București, care pune capăt celui de-al doilea război balcanic, România primește Cadrilaterul (sudul Dobrogei) de la Bulgaria.	august 1913
Asasinarea moștenitorului tronului austro-ungar, Franz Ferdinand (atentatul de la Sarajevo).	15 iunie 1914
Austro-Ungaria declară război Serbiei. Începutul primului război mondial.	15 iulie 1914
Consiliul de Coroană hotărăște neutralitatea armată a României.	21 iulie 1914
Înțelegere formală între România și Italia cu privire la acțiunea comună în vederea lichidării Austro-Ungariei.	10 septembrie 1914
Convenția secretă ruso-română de la Petrograd, prin care sunt recunoscute drepturile României asupra teritoriilor austro-ungare locuite de români.	18 septembrie 1914
Moartea regelui Carol I.	27 septembrie 1914
Urcarea pe tronul României a regelui Ferdinand I, nepotul și succesorul lui Carol I.	28 septembrie 1914
Atât Tripla Înțelegere, cât și Tripla Alianță, încearcă să atragă România în război de partea lor.	1915
Antanta acceptă condițiile puse de I.I.C. Brătianu pentru intrarea României în război.	iulie 1916
Ion I. C. Brătianu semnează convențiile politice și militare cu Antanta.	4 august 1916
Consiliul de Coroană aprobă tratatele cu Tripla Înțelegere. România declară război Austro-Ungariei.	14 august 1916
Debutează ofensiva trupelor române în Transilvania.	15 august 1916
Înfrângerea armatei române la Turtucaia.	19-24 august 1916
Ofensiva austro-germană din Transilvania se încheie cu retragerea armatei române și străpungerea trecătorilor Carpaților Meridionali.	septembrie 1916
Armata germano-bulgară condusă de mareșalul von Mackensen traversează Dunărea la Zimnicea.	10 noiembrie 1916
Autoritățile române părăsesc Bucureștiul și se mută la Iași, care devine, temporar, capitala României.	12 noiembrie 1916
Bătălia de la Neajlov și Argeș („Bătălia pentru București”), ultima încercare a armatei române, condusă de Constantin Prezan, de a apăra Bucureștiul.	16 noiembrie 1916
Guvernul I.I.C. Brătianu părăsește Bucureștiul și se stabilește la Iași.	20 noiembrie 1916

Mareșalul von Mackensen ocupă Bucureștiul.	23 noiembrie 1916
Formarea guvernului de uniune națională, în care intră și conservatorii democrați.	11 decembrie 1916
Stabilizarea frontului în sudul Moldovei.	ianuarie 1917
Refacerea armatei române în Moldova, cu sprijinul misiunii militare franceze condusă de H. Berthelot.	ianuarie-iunie 1917
Începutul revoluției din Rusia.	18 februarie 1917
Țarul Nicolae al II-lea al Rusiei abdică.	2 martie 1917
Printr-o proclamație, regele Ferdinand promite reforma agrară și electorală trupelor române.	23 martie 1917
Crearea Partidului Național Moldovenesc.	3 aprilie 1917
Manifestul de la Darnița exprimă hotărârea voluntarilor bucovineni și transilvăneni de a lupta pentru înfăptuirea Marii Uniri.	13 aprilie 1917
Se încheie refacerea armatei române	iunie 1917
Intensificarea mișcării pentru autonomia Basarabiei.	vara anului 1917
Reluarea războiului pe frontul din Moldova.	iulie 1917
Bătălia de la Mărăști.	11-19 iulie 1917
Von Mackensen lansează ofensiva menită să scoată România din război	24 iulie 1917
Bătălia de la Mărășești, prin care armata română stopează ofensiva germană condusă de Von Mackensen.	24 iulie-6 august 1917
Armata română respinge atacul austro-german la Oituz.	26 iulie - 9 aug. 1917
Parlamentul modifică articolele 19, 57 și 67 din Constituție, pentru a permite înfăptuirea promisiunilor regelui Ferdinand (reforma agrară și electorală).	30 iulie 1917
Începe, la Chișinău, Congresul ostașilor moldoveni, care proclamă autonomia teritorială și politică a Basarabiei și instituie Sfatul Țării, ca organ reprezentativ.	20 - 27 octombrie 1917
Lovitura de stat bolșevică de la Petrograd.	25 oct. 1917
Sfatul Țării proclamă Republica Democrată Moldovenească, membră cu drepturi egale a Republicii Federative Ruse.	2 dec. 1917
Înființarea Consiliului de Directori Generali, ca organ executiv în Basarabia.	2 decembrie 1917
Președintele S.U.A., Thomas Woodrow Wilson propune „Cele 14 puncte” în care afirmă ideea autodeterminării popoarelor.	26 dec.1917
Consiliul de directori generali solicită intervenția armatei române.	6 ianuarie 1918
La chemarea oficialităților basarabene, trupele române trec Prutul și neutralizează armatele rusești bolșevizate din Basarabia.	10 ianuarie 1918
Guvernul Rusiei sovietice întrerupe relațiile diplomatice cu România și sechestrează tezaurul României la Petrograd.	13 ianuarie 1918
Sfatul Țării hotărăște independența Republicii Democratice Moldovenești.	24 ianuarie 1918
Ucraina ridică pretenții asupra Bucovinei.	9 februarie 1918
Bolșevicii semnează tratatele de pace cu Puterile Centrale.	18 februarie 1918
Sfatul Țării hotărăște, cu majoritate de voturi, unirea Basarabiei cu România.	27 martie 1918
Regele Ferdinand promulgă, prin decret regal, unirea Basarabiei cu România.	9/22 aprilie 1918
România semnează Tratatul de pace cu Puterile Centrale, la București.	24 aprilie 1918
Constituirea Consiliului Național pentru Unitatea Românilor.	20 septembrie 1918
Declarația de la Oradea proclamă dreptul la autodeterminare al națiunii române din Transilvania (Declarația de independență a Transilvaniei).	29 septembrie 1918
Manifestul împăratului Carol I de Habsburg „Către Popoarele mele credincioase”, privind reorganizarea Austro-Ungariei pe baze federale.	3 octombrie 1918
Alexandru Vaida-Voevod citește, în Parlamentul budapestan, Declarația de la Oradea.	5 octombrie 1918
Se constituie Consiliul Național Român din Austria, care cere dreptul la autodeterminare și exprimă dorința de secesiune a Bucovinei.	9 octombrie 1918
La inițiativa lui Sextil Pușcariu, Adunarea Constituantă întrunită la Cernăuți hotărăște unirea „Bucovinei integrale” cu celelalte provincii românești din Imperiul Austro-Ungar într-un stat național independent. Tot acum se constituie Consiliul Național din Bucovina, ca organ reprezentativ, și un Birou Executiv.	14 octombrie 1918
Constituirea, la Budapesta, a Consiliului Național Român Central, ca organ politic unic al românilor din Transilvania.	18 octombrie 1918
Consiliul Național din Bucovina solicită sprijinul armatei române.	22 oct. 1918
Guvernul român aprobă solicitarea de sprijin armat a Consiliului Național din Bucovina.	23 octombrie 1918
C.N.R.C. hotărăște înființarea de consilii și gărzi naționale locale pe întreg teritoriul locuit de români în Transilvania și Ungaria.	25 octombrie 1918
Regele Ferdinand ordonă armatei să reintre în război.	28 octombrie 1918

Consiliile și gărzile naționale locale preiau controlul politic și administrativ în întreaga Transilvanie.	noiembrie 1918
Manifestul C.N.R.C. demonstrează opiniei publice mondiale că unirea Transilvaniei cu România este voința întregii națiuni române.	5 noiembrie 1918
Publicarea textului convocării Adunării Naționale de la Alba Iulia.	7 nov. 1918
C.N.R.C. cere guvernului ungar „întreaga putere de guvernare”.	9 nov. 1918
„Legea fundamentală provizorie asupra puterilor Țării Bucovinei” marchează sfârșitul etapei autonomiei.	12 noiembrie 1918
Tratatul de la Arad între CNRC și guvernul maghiar, încheiate cu un eșec.	13-14 noiembrie 1918
Întrunirea Congresului General al Bucovinei, care proclamă unirea Bucovinei istorice cu România.	15 noiembrie 1918
Publicarea decretului-lege care desființa votul pe colegii electorale (introducerea votului universal).	16 noiembrie 1918
Regele Ferdinand intră în București în fruntea trupelor sale.	18 noiembrie 1918
În unanimitate, Adunarea Națională de la Alba Iulia adoptă declarația solemnă privind unirea Transilvaniei cu România.	18 noiembrie 1918
Alegerea Marelui Sfat Național, condus de Gheorghe Pop de Băsești.	18 noiembrie 1918
Se constituie Consiliul Dirigent, prezidat de Iuliu Maniu.	19 noiembrie 1918
Se creează, la București, sub conducerea învățătorului Ion Mihalache, Partidul Țărănesc.	5 decembrie 1918
Regele Ferdinand promulgă unirea Transilvaniei cu România.	11 decembrie 1918
Regele Ferdinand promulgă unirea Bucovinei cu România.	18 decembrie 1918
Înfăptuirea reformei agrare în Basarabia, Transilvania și Bucovina.	ian.-sept. 1919
Prin Tratatul de pace între Austria și Antantă, semnat la Saint-Germain-en-Laye se recunoaște pe plan internațional unirea Bucovinei cu România.	10 septembrie 1919
Primele alegeri parlamentare desfășurate pe baza votului universal aleg primul Parlament al României Mari.	noiembrie 1919
România semnează Tratatul privind protecția minorităților.	9/10 dec. 1919
Parlamentul României Mari votează legile prin care este ratificată unirea Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei cu țara.	29 decembrie 1919
Prin Tratatul de pace de la Trianon, între Antantă și Ungaria, se recunoaște pe plan internațional unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România.	4 iunie 1920
Semnarea Tratatului de la Paris prin care marile puteri recunosc unirea Basarabiei cu România.	28 octombrie 1920

CAPITOLUL 5

Alegerile din SUA sunt câștigate de democrați.	1912 și 1916
Are loc primul război balcanic, între Grecia, Serbia, Muntenegru și Bulgaria, pe de o parte, respectiv Turcia, pe de altă parte.	1912
Are loc al doilea război balcanic, la care participă și România.	1913
Prin pacea de la București se pune capăt celui de-al doilea război balcanic. Albania devine independentă, iar Cadrilaterul revine României.	1913
Izbucnește Primul Război Mondial.	1914
Sigmund Freud și Carl Gustav Jung evidențiază rolul inconștientului în viața omului.	1916
La Petrograd izbucnește revoluția burghezo-democratică condusă de Partidul Constituțional Democrat.	februarie 1917
În Rusia se instalează un guvern provizoriu revoluționar.	16 februarie 1917
Prin „Tezele din Aprilie”, Lenin stabilește obiectivele strategice ale bolșevicilor.	aprilie 1917
Prin lovitură de stat bolșevică, pe ruinele Imperiului Țarist se constituie primul regim totalitar din Europe (cel sovietic).	25 octombrie 1917
Are loc războiul civil din Rusia, între partizanii vechiului regim (albii) și susținătorii bolșevicilor (roșii).	1918-1921
Apogeul ideii naționale în Europa Centrală.	1918
Introducerea sufragiului universal în Marea Britanie.	1918
Introducerea sufragiului universal în România.	noiembrie 1918
Are loc revoluția spartakistă de la Berlin.	nov. 1918-1919
Se constituie mișcări fasciste în Germania și Italia.	1919
Proclamarea Republicii Sovietice Ungare.	1919
Pe scena politică britanică apare Partidul Laburist.	1919
În Germania se constituie republica de la Weimar.	1919

Are loc Conferința de Pace de la Paris, care pune bazele sistemului versaillez.	1919-1920
În țările europene au loc mari mișcări greviste.	1919-1920
În noile state central și est-europene sunt introduse legile de reformă agrară.	1919-1921
Se constituie în mod oficial Liga Națiunilor.	10 ianuarie 1920
În Italia, la inițiativa comuniștilor au loc puternice greve.	1920
Alegerile parlamentare din Marea Britanie sunt câștigate de Lloyd George, care conduce un guvern de coaliție alcătuit din conservatori și liberali.	1920
Introducerea sufragiului universal în SUA.	1920
În jurul revistei <i>Sburătorul</i> se coagulează mișcarea modernistă în cultura română.	după 1920
Richard Coudenhove-Kalergi pune în circulație ideea PanEuropei, care să reunească țările europene într-o uniune vamală, apoi într-o confederație parlamentară.	1920
Republicanii câștigă alegerile pentru Congres în SUA.	1920
Boom-ul economic american.	1920
Se constituie cultura de masă.	după 1920
În nuvelistică se constituie genul romanului de analiză interioară (Proust, Joyce etc.).	după 1920
Apar dadaismul, suprarealismul și futurismul.	după 1920
Se înmulțesc școlile tehnice și de meserii.	anii 1920
Cultura română este marcată de confruntarea dintre tradiționalism și modernism.	anii 1920
În filosofie, literatură și artă se constituie existențialismul (Sartre, Kafka, Camus, Faulkner).	după 1920
Lloyd George demisionează din funcția de premier al Marii Britanii.	1922
Fasciștii italieni organizează „marșul asupra Romei”.	octombrie 1922
Mussolini este numit prim-ministru al Italiei de către regele Victor Emanuel al III-lea.	29 octombrie 1922
Parlamentul italian îi acordă puteri depline lui Mussolini.	noiembrie 1922
Se constituie Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste.	decembrie 1922
Franța ocupă zona demilitarizată a Ruhr-ului.	1923
Se constituie mișcări fasciste în Ungaria și Bulgaria.	1923
Creșterea economică și atenuarea problemelor sociale par să readucă încrederea în soluțiile oferite de liberalismul tradițional.	1923-1928
În urma alegerilor parlamentare din Italia, Camera Deputaților devine majoritar fascistă.	6 aprilie 1924
Uniunea Sovietică este condusă de Iosif Visarionovici Stalin.	1924-1953
În Italia se înființează Tribunalul special fascist.	1925
Carlo Sforza reia proiectul Statelor Unite ale Europei.	anii 1920
În Franța, viața politică este dominată de Blocul Național și Uniunea Națională, coaliții cu un contur politic nedefinit.	anii 1920
Regatul Sârbo-Croato-Sloven ia numele de Iugoslavia.	1928
În Uniunea Sovietică debutează colectivizarea forțată a agriculturii.	1929
Aristide Briand, ministru de externe al Franței, propune înființarea unei „uniuni federale europene”.	septembrie 1929
Marea criză economică mondială.	1929-1933
În Germania, Spania, Portugalia, Grecia, România se instalează regimuri autoritare.	anii 1930
Își începe activitatea artistică Eugen Ionesco, reprezentant al dramaturgiei „absurdului”.	anii 1930
În urma alegerilor parlamentare din 1932, nașiștii preiau puterea în Germania.	ianuarie 1933
Având majoritatea în Reichstag (Parlament), Hitler obține puteri dictatoriale.	martie 1933
După moartea președintelui Hindenburg, Hitler preia și atribuțiile acestuia, devenind Führer al Reichului german.	1934
Este adoptată Legislația antisemită de la Nürnberg.	1935
Are loc Războiul Civil din Spania.	1936-1939
În Uniunea Sovietică are loc Marea Teroare.	1936-1939
În timpul „Noptii de Cristal” sunt asasinați numeroși evrei germani.	noiembrie 1938
Winston Churchill este premier al Marii Britanii.	1940-1945
Regimul hitlerist hotărăște să aplice „soluția finală” împotriva evreilor.	1942
Mussolini este îndepărtat de la putere.	iulie 1943
În arhitectură, accentul este pus pe caracterul funcțional și social al edificiilor (Le Corbusier, Aalto, Breuer, Bofil).	după 1945
Ideea de națiune etnică intră într-un con de umbră, fiind înlocuită cu cea de națiune civică.	după 1945
La Zürich, Winston Churchill propune înființarea Statelor Unite ale Europei.	septembrie 1946
Charles de Gaulle lansează ideea Casei Comune a Europei de la Atlantic la Urali.	1946
Statele Unite inițiază politica de containment (îndiguire) a comunismului.	1947

SUA lansează Planul Marshall, de ajutorare economică a statelor europene.	iunie 1947
ONU adoptă Declarația Universală a Drepturilor Omului .	10 decembrie 1948
Filosoful Ortega y Gasset susține viziunea „Statelor Unite ale Europei”.	1949
SUA, Canada și o parte a statelor democratice vest-europene pun bazele NATO (Organizația Tratatului Atlanticului de Nord).	4 aprilie 1949
Este înființat Consiliul Europei, primul organism politic continental.	5 mai 1949
Are loc Războiul din Coreea.	1950-1953
Este lansat Planul Schuman referitor la constituirea cadrului identitar european, bazat pe valorile democratice comune (devine Ziua Europei).	9 mai 1950
Prin Tratatul de la Paris, Franța, RFG, Italia, Belgia, Olanda și Luxemburg formează Comunitatea Economică a Cărbunelui și Oțelului (CECO).	1951
Winston Churchill este premier al Marii Britanii.	1951-1955
Moartea lui Stalin. Conducătorul URSS devine Nikita Hrușciov.	5 martie 1953
În RDG au loc puternice mișcări antisovietice.	1953
Se constituie Tratatul de la Varșovia, alianța militară a statelor comuniste.	mai 1955
În raportul secret prezentat la Congresul XX al PCUS, Hrușciov condamnă crimele și abuzurile din timpul lui Stalin.	1956
Criza canalului Suez.	1956
În Polonia au loc puternice mișcări antisovietice.	1956
Revoluția anticomunistă din Ungaria.	octombrie 1956
Cele șase membre CECO semnează Tratatul de la Roma, fundamentul Comunității Economice Europene, numită și Piața Comună.	1957
Charles de Gaulle devine președintele Franței.	1959
Se constituie pop-art, formă culturală specifică tinerilor, care îmbracă forma unei contra-culturi, alternativă la cultura oficială.	după 1950
Autoritățile est-germane ridică Zidul Berlinului, simbolul divizării Europei.	1961
SUA intervin în războiul din Vietnam.	1961-1975
Are loc „criza rachetelor” din Cuba.	1962
Reforma constituțională din Franța stabilește ca președintele să fie ales prin vot universal de cetățenii republicii.	1962
Mișcarea hippy respinge modernizarea și civilizația, propunând întoarcerea la epoca preindustrială.	1960-1970
Trupele Tratatului de la Varșovia reprimă mișcarea de reformare a sistemului comunist din Cehoslovacia (Primăvara de la Praga).	1968
Începe să se manifeste falimentul economic al sistemului comunist.	1970-1980
Intervenția militară sovietică în Afghanistan.	1979-1988
Se constituie Parlamentul European, organism politic pan-european ales prin vot direct.	1979
În Polonia se constituie sindicatul liber Solidaritatea , condus de Lech Walesa.	1980
În filosofie și artă are loc trecerea de la modernism la postmodernism.	anii 1980
În Marea Britanie, premierul Margaret Thatcher consolidează economia prin privatizarea unor întreprinderi și servicii de stat.	anii 1980
Devenit conducător al URSS, Mihail Gorbaciov inițiază politica de glasnost și perestroika.	1985
În Franța se manifestă fenomenul coabitării la putere (președintele Mitterand - socialist și premierul Jacques Chirac - de dreapta).	1986
Se instituie pașaportul european.	1986
În Polonia și Ungaria începe un proces de negociere între forțele de opoziție și partidele comuniste aflate la putere pentru trecerea la democrație și economia de piață.	1989
Prăbușirea regimurilor comuniste din Europa de Est.	toamna anului 1989
Prăbușirea regimului comunist (ceaușist) în România, în urma unei revoluții sângeroase.	decembrie 1989
Reunificarea Germaniei.	3 octombrie 1990
Dezmembrarea Uniunii Sovietice. Mihail Gorbaciov demisionează din toate funcțiile de partid și de stat pe care le deținea.	decembrie 1991
Prin Tratatul de la Maastricht se constituie Uniunea Europeană, cu o componentă politică și una economică.	7 februarie 1992
Prin Tratatul de la Maastricht se instituie cetățenia europeană și se lansează proiectul de Politică Externă și de Securitate Comună (PESC).	1992
România semnează acordul de asociere la Uniunea Europeană.	1 februarie 1993
Prin Declarația de la Snagov, Parlamentul României susține strategia națională de pregătire a integrării.	21 iulie 1995
Se semnează Tratatul de la Amsterdam.	1997
La summitul de la Helsinki se decide deschiderea negocierilor pentru aderarea	decembrie 1999

României la UE.	
Tratatul de la Nice (Nisa).	2000
Prin Carta Drepturilor Fundamentale sunt stabilite drepturile cetățenilor europeni.	2000
Consiliul European adoptă „Rezoluția cu privire la rolul culturii în Uniunea Europeană”.	noiembrie 2001
Intră în circulație moneda unică europeană (euro).	1 ianuarie 2002
Este elaborat textul Constituției Uniunii Europene.	2004
La summitul de la Bruxelles, statele membre UE votează în favoarea semnării tratatului de aderare a României.	decembrie 2004
România aderă oficial la Uniunea Europeană.	1 ianuarie 2007
Sibiul este capitală culturală europeană.	2007

CAPITOLUL 6

I. IDEOLOGII ȘI PRACTICI POLITICE ÎN PERIOADA INTERBELICĂ

Partidul Țărănesc se declară în favoarea „luptei de clasă”.	1919-1924
P.N.L. se consideră „partidul națiunii”.	1920 - până în 10 octombrie 1926
Extremiștii se retrag din Partidul Socialist, înființând Partidul Comunist din România.	8 mai 1921
Legile pentru definitivarea reformei agrare în Vechiul Regat, Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș. Finalizarea reformei agrare pe întreg teritoriul României Mari.	30 iulie 1921
Regele Ferdinand îi aduce pe liberali la putere.	ianuarie 1922
Anunțarea alegerilor pentru Adunarea Națională Constituantă.	23 ianuarie 1922
Începe epoca marilor succese liberale.	1922
P.C.R. se afiliază la Internaționala Socialistă.	octombrie 1922
Încoronarea lui Ferdinand I la Alba Iulia ca rege al României Mari.	15 octombrie 1922
A.C. Cuza fondează Liga Apărării Național Creștine (L.A.N.C.).	4 martie 1923
Promulgarea Constituției României Mari.	28 martie 1923
Publicarea Constituției Unității în Monitorul Oficial.	29 martie 1923
P.C.R. își însușește teza Buharin.	1923
Adoptarea legii pentru comercializarea și controlul întreprinderilor economice ale statului.	7 iunie 1924
Adoptarea legii minelor de către Parlamentul României Mari.	4 iulie 1924
Adoptarea legii energiei.	11 iulie 1924
Legea pentru învățământul primar al statului.	26 iulie 1924
P.C.R. este scos în afara legii.	1924
Partidul Țărănesc renunță la teza luptei „de clasă” în favoarea celei a „apărării de clasă”.	1924
Înființarea Patriarhiei Române.	25 februarie 1925
Adoptarea legii pentru unificarea administrativă, prin care teritoriul se împarte în județe, plăși, comune urbane, comune rurale și sate.	14 iunie 1925
Adoptarea legii pentru organizarea și exploatarea căilor ferate.	17 iunie 1925
Legea pentru organizarea judecătorească.	25 iunie 1925
Prințul Carol declanșează criza dinastică.	12 decembrie 1925
Consiliul de Coroană acceptă hotărârea lui Carol de a renunța la prerogativele de moștenitor.	31 decembrie 1925
Legile prin care moștenitor al tronului este proclamat Mihai, fiul lui Carol.	4 ianuarie 1926
Este adoptată o nouă lege electorală („Legea primei electorale”), care afectează egalitatea votului.	27 martie 1926.
Constituirea P.N.Ț. prin fuziunea dintre P.N.R., condus de Iulia Maniu, și P.Ț., condus de Ion Mihalache	10 octombrie 1926
Se pun bazele Ligii Arhanghelului Mihail.	1927
Moartea regelui Ferdinand I. Intră în funcțiune Regența	20 iulie 1927
Moartea lui I.I.C. Brătianu.	24 noiembrie 1927
Vintilă Brătianu devine președintele P.N.L.	noiembrie 1927
Legea pentru organizarea învățământului secundar.	15 mai 1928
Marea adunare de protest organizată de P.N.Ț. la Alba Iulia, împotriva guvernării liberale.	6 mai 1928
În alegerile generale, P.N.Ț. obține cea mai categorică victorie electorală din istoria democrației Românești.	noiembrie 1928
Prima guvernare a P.N.Ț.	1928-1931

Debutul mării crize economice.	1929
Este înființată Garda de Fier.	1930
Prințul Carol revine în România.	6 iunie 1930
Anularea Legilor din 4 ianuarie 1926.	8 iunie 1930
Parlamentul îl proclamă rege pe Carol. Începutul Restaurației carliste.	8 iunie 1930
Democrația intră în declin.	după 1930
Impunerea camarilei ca centru de putere.	1930-1934
Consolidarea pozițiilor forțelor politice naționaliste și antidemocratice.	după 1930
P.N.Ț. renunță la doctrina „porților deschise”.	1931
Garda de Fier devine mișcare de masă.	1931-1937
Sfârșitul ultimei guvernări țărăniste.	1933
Este asasinat I.G. Duca.	29 decembrie 1933
C.I.C. Brătianu devine președintele P.N.L.	1934
Gheorghe Tătărescu este numit premier.	ianuarie 1934
Programul P.N.Ț. privind formarea „statului țărănesc”.	aprilie 1935
Se formează Partidul Național Creștin.	1935
Iuliu Maniu încheie un pact de neagresiune electorală cu legionarii.	25 noiembrie 1937
Alegerile parlamentare care au marcat sfârșitul democrației.	decembrie 1937
Carol II aduce la guvernare Partidul Național Creștin.	28 dec. 1937
Octavian Goga devine premier.	28 decembrie 1937
Patriarhul Miron Cristea este numit premier.	10 februarie 1938
Armand Călinescu este numit ministru de interne.	februarie 1938
Regele Carol al II-lea introduce cenzura.	11 februarie 1938
Primele măsuri luate de Carol al II-lea împotriva legionarilor.	februarie 1938
Este publicată Constituția lui Carol al II-lea.	20 februarie 1938
Este abrogată Constituția din 1923.	27 februarie 1938
Prin decret lege toate partidele politice sunt dizolvate.	30 martie 1938
Asasinarea lui C.Z. Codreanu și a liderilor legionari.	30 noiembrie 1938
Horia Sima devine șef al Gărzii de Fier.	decembrie 1938
Pentru a-și asigura un suport politic regimului autoritar, regele Carol II fondează Frontul Renașterii Naționale.	16 dec. 1938
Se încheie Pactul Ribbentrop-Molotov.	23 august 1939
Armand Călinescu este asasinat de legionari.	21 septembrie 1939
Reconcilierea lui Carol al II-lea cu mișcarea legionară.	sfârșitul anului 1939
Asasinarea lui Nicolae Iorga și a altor personalități.	noiembrie 1940

II. COMUNISMUL

Secretarul general al PCR, Ștefan Foriș, este înlăturat și sechestrat de o echipă condusă de Emil Bodnăraș (va fi judecat și executat în 1946).	aprilie 1944
Odată cu pătrunderea trupelor sovietice în România, în Bucovina se constituie primele formațiuni de partizani anticomuniști.	15 mai 1944
România întoarce armele împotriva Germaniei hitleriste (lovitura de stat a regelui Mihai I, prin care Ion Antonescu este demis și arestat și se formează un guvern care scoate România din tabăra Germaniei naziste și o alătură coaliției antihitleriste a Națiunilor Unite).	23 august 1944
PCR demarează lupta pentru acapararea structurilor de putere ale țării.	toamna lui 1944
Armata română eliberează nord-vestul Transilvaniei de sub ocupația horthysto-hitleristă.	25 octombrie 1944
Este instaurat guvernul condus de generalul Nicolae Rădescu, ultima încercare de stavilă împotriva regimului sovietic.	6 decembrie 1944
Se instaurează guvernul Petru Groza.	6 martie 1945
Restabilirea administrației românești în Transilvania de nord-vest.	9-13 martie 1945
Legiferarea reformei agrare.	23 martie 1945
Legea epurării instituțiilor statului, prin care sunt excluse din instituțiile de stat persoanele care se opuneau comunizării țării.	30 martie 1945
Înființarea primelor sovromuri.	8 mai 1945
Începe „greva regală” (refuzul regelui de a contrasemna legile), prin care Mihai I spera să-l oblige pe Petru Groza să demisioneze.	19 august 1945
Manifestație organizată de partidele politice istorice și de tineretul universitar în	8 noiembrie 1945

sprijinul regelui Mihai I.	
Conferința de la Moscova, care prevede includerea în cabinet a doi miniștri din partea opoziției (Emil Hațieganu – PNT și Mihail Romniceanu – PNL).	noiembrie/decembrie 1945
Organele NKVD și ale Siguranței arestează, la vatra Dornei, conducerea Sumanelor Negre, în frunte cu Gavrilă Olteanu.	mai 1946
Ministerul de Interne anunță descoperirea organizațiilor anticomuniste Sumanele Negre, haiducii lui Avram Iancu, Graiul Sângelui, Mișcarea de Rezistență Națională, și arestarea principalilor lideri ai acestora.	iunie 1946
Este elaborată o nouă lege electorală, prin care sporește numărul alegătorilor, adăugându-le și pe femei, și se desființează Senatul.	iulie 1946
Prin fraudarea masivă a alegerilor generale, câștigător este proclamat Blocul Partidelor Democratice, alianța condusă de PCR.	19 noiembrie 1946
Regele Mihai I participă la ședința inaugurală a noului Parlament, dominat de comuniști.	1 decembrie 1946
Semnarea Tratatului de pace de la Paris, care încheie cel de-al doilea război mondial.	februarie 1947
Guvernul comunist al României refuză să participe la Planul Marshall.	5 iulie 1947
Încercarea de părăsire a țării de către un grup de fruntași ai P.N.Ț., cu asentimentul lui Iuliu Maniu (diversiunea de la Tămădău, care constituie pretextul interzicerii P.N.Ț.).	14 iulie 1947
P.N.L. Brătianu își suspendă activitatea, odată cu închiderea clubului liberal.	august 1947
Sunt eliminați din guvern membrii grupării Tătărescu.	6 noiembrie 1947
Regele Mihai I este silit să abdice. Este proclamată Republica Populară Română.	30 decembrie 1947
Demiterea și arestarea lui Lucrețiu Pătrășcanu.	februarie 1948
Adoptarea primei Constituții a Republicii Populare Române.	13 aprilie 1948
Guvernul Petru Groza retrage regelui Mihai I cetățenia română.	22 mai 1948
Trecerea în proprietatea statului a tuturor bunurilor Casei Regale.	27 mai 1948
Excluderea marilor personalități culturale din Academia Republicii Populare Române.	9 iunie 1948-1949
Legea pentru naționalizarea întreprinderilor industriale, miniere, bancare, de asigurări și de transporturi.	11 iunie 1948
Înființarea Comitetului de Stat al Planificării.	2 iulie 1948
Colonelul Ion Uță organizează un grup de rezistență armată anticomunistă în Munții Banatului. Un grup similar, sub conducerea lui Nicolae Dabija, se constituie în Munții Apuseni.	iulie 1948
Constituirea Direcției Generale a Securității Poporului.	30 august 1948
Înființarea mișcării de rezistență armată anticomunistă Haiducii Muscelului , condusă de Gh. Arsenescu și T. Arnăuțoiu.	septembrie 1948
Pe versantul nordic al Munților Făgăraș ia ființă gruparea de partizani anticomuniști condusă de Ion Gavrilă Ogoreanu.	1948
Decretul privind unificarea Bisericii Greco-catolice cu cea Ortodoxă.	1 decembrie 1948
Constituirea trupelor Ministerului Afacerilor Interne.	31 decembrie 1948
Înființarea Miliției, instituție care funcționa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.	23 ianuarie 1949
Constituirea Consiliului de Ajutor Economic Reciproc.	25 ianuarie 1949
Arestarea liderilor politici interbelici.	1949-1950
Este elaborat planul privind transformarea socialistă a agriculturii.	3-5 martie 1949
Au loc numeroase răscoale ale țăranilor care se opunea transformării socialiste a agriculturii (colectivizării).	1949-1962
Codul Muncii introduce munca forțată pentru reeducarea „elementelor ostile regimului comunist”.	1950
Moartea unor foști lideri politici în închisorile comuniste.	1950-1964
Este aplicat primul plan cincinal.	1951-1955
Pe fondul acutizării conflictului dintre Stalin și Tito, sârbii din Banat sunt deportați în Bărăgan.	1951
Îndepărtarea grupării moscovite din P.M.R.	1952
Este adoptată o nouă Constituție a RPR.	22 septembrie 1952
Moare, în penitenciarul de la Sighet, Iuliu Maniu, fost președinte al PNT.	5 februarie 1953
Moartea lui Stalin.	5 martie 1953
Moare, în penitenciarul de la Sighet, Gheorghe Brătianu, fruntaș de marcă al PNL.	23/27 aprilie 1953
Executarea lui Lucrețiu Pătrășcanu.	aprilie 1954
Se semnează acordul prin care sunt desființate sovromurile.	24 septembrie 1954

Hrușciiov condamnă cultul personalității inițiat de Stalin.	februarie 1956
Desființarea ultimului sovrom.	1956
În Ungaria se declanșează o revoluție anticomunistă.	1956
Armata Roșie reprimă revoluția anticomunistă din Ungaria.	oct.-nov. 1956
la sfârșit rezistența armată a partizanilor anticomuniști.	1956-1959
Sunt îndepărtați din structurile de conducere ale PMR Miron Constantinescu și Iosif Chișinevschi.	1957
Retragerea definitivă a trupelor sovietice din România.	24 mai 1958
Nou val de arestări care a urmat retragerii armatelor sovietice din România.	1958
Anihilarea rezistenței din zonele de munte.	1958
Prin decret, Marea Adunare Națională anunță lichidarea exploatării omului de către om la orașe și sate (desființarea chiaburimii).	martie 1959
Gheorghiu Dej trece la o schimbare sensibilă a politicii sale și la o oarecare îndepărtare de modelul sovietic.	începutul anilor '60
Reorientarea internă și externă a regimului lui Gheorghiu-Dej.	1960-1964
Debutează fenomenul migrației de la sat la oraș.	începutul anilor '60
Înființarea Consiliului de Stat al Republicii Populare Române.	1961
România se opune planului sovietic privind integrarea economică a țărilor membre C.A.E.R.	1962
Încheierea procesului de colectivizare a agriculturii.	aprilie 1962
Moare, în penitenciarul de la Râmnicu Sărat, Ion Mihalache, fruntaș de marcă al P.N.Ț.	6 martie 1963
Lansarea Planului Valev, care propunea constituirea unui complex economic interstatal în zona Dunării de Jos.	februarie 1964
Declarația cu privire la poziția Partidului Muncitoresc Român în problemele mișcării comuniste și muncitorești internaționale, care evidențiază detașarea de linia Moscovei.	aprilie 1964
Relativa liberalizare a creației artistice.	1964
Reeditarea unei mari părți a operelor marilor creatori naționali.	1964
Eliberarea din închisorile comuniste a ultimilor deținuți politici.	iulie 1964
Securitatea se adaptează la noile condiții create de eliberarea ultimilor deținuți politici.	august 1964
Moartea lui Gheorghe Gheorghiu-Dej.	martie 1965
Se desfășoară lucrările Congresului al IX-lea al PCR. Abandonarea conceptului „modelului unic al construcției socialismului”.	iulie 1965
Noua Constituție proclamă Republica Socialistă România.	august 1965
Gospodăriile Agricole Colective sunt transformate în Cooperative Agricole de Producție.	1966
Nicolae Ceaușescu este ales președinte al Consiliului de Stat.	1967
Revenirea la organizarea tradițională pe județe.	februarie 1968
Plenara C.C. al P.C.R. critică abuzurile și ilegalitățile din timpul lui Gheorghe Gheorghiu-Dej.	aprilie 1968
Nicolae Ceaușescu condamnă intervenția din Cehoslovacia a țărilor membre ale Tratatului de la Varșovia.	august 1968
Nicolae Ceaușescu controlează Consiliul Apărării.	1968
Tezele din iulie schițează principalele direcții ale revoluției culturale, care înseamnă reîntoarcerea la un regim autoritar, neostalinist.	iulie 1971
Plenara C.C. al P.C.R. aprobă programul ideologic al partidului (declanșarea „noii revoluții culturale”).	noiembrie 1971
Nicolae Ceaușescu înlătură vechea gardă din timpul lui Gheorghe Gheorghiu-Dej.	1974
Ion Gheorghe Maurer este înlocuit din fruntea guvernului.	28 martie 1974
Se creează funcția de Președinte al Republicii Socialiste România.	martie 1974
Au loc lucrările Congresului al XI-lea al P.C.R.	noiembrie 1974
Începutul „socialismului dinastic”.	noiembrie 1974
Sunt reluate lucrările la Canalul Dunăre - Marea Neagră.	1975
Paul Goma inițiază o mișcare de solidaritate cu Charta 77 din Cehoslovacia.	februarie 1977
Greva minerilor din Valea Jiului.	august 1977
Nicolae Ceaușescu decide achitarea datoriei externe.	1982
Apogeul „epocii Nicolae Ceaușescu”.	deceniul nouă
Începe construirea Casei Poporului.	1983
Este inaugurat Canalul Dunăre - Marea Neagră.	mai 1984
Mihail Gorbaciov devine conducătorul U.R.S.S.	1985
Mihai Botez, Vlad Georgescu și alți intelectuali devin opozanți deschiși ai politicii ceaușiste.	1986-1989

La Braşov au loc manifestaţii de stradă ale muncitorilor.	15 noiembrie 1987
Încheierea plăţii datoriei externe.	martie 1989
Scrisoarea celor şase.	10 martie 1989
Se desfăşoară Congresul al XIV-lea al P.C.R.	noiembrie 1989

III. CONSTRUCŢIA DEMOCRAŢIEI POSTDECEMBRISTE

Declanşarea acţiunilor anticomuniste la Timişoara.	17 decembrie 1989
Apogeul acţiunilor împotriva regimului totalitar ceauşist (căderea regimului Ceauşescu).	22 decembrie 1989
Consiliul Frontului Salvării Naţionale preia puterea.	22 decembrie 1989
Constituirea guvernului revoluţionar prezidat de Petre Roman.	26 decembrie 1989
Decretul-lege ce viza legiferarea pluripartidismului în România postcomunistă.	31 decembrie 1989
Reactivarea partidelor istorice din perioada interbelică.	dec. 1989 / ian. 1990
Prima descindere a minerilor la Bucureşti (mineriadă).	ianuarie 1990
Conflictul interetnic de la Târgu Mureş.	15 martie 1990
Manifestaţia - maraton din Piaţa Universităţii.	aprilie-iunie 1990
A doua şi cea mai violentă mineriadă pune capăt manifestaţiei din Piaţa Universităţii.	iunie 1990
Primele alegeri libere din România postdecembristă, soldate cu victoria Frontului Salvării Naţionale.	20 mai 1990
Alegerea lui Ion Iliescu în funcţia de Preşedinte al României.	20 mai 1990
A treia mineriadă se soldează cu demisia guvernului Petre Roman.	septembrie 1991
Adoptarea Constituţiei postdecembriste.	21 noiembrie 1991
Aprobarea prin referendum a Constituţiei postdecembriste a României.	8 decembrie 1991
Realegerea lui Ion Iliescu în funcţia de preşedinte al României. Alegerile parlamentare sunt câştigate de FDSN.	octombrie 1992
Constituirea Convenţiei Democrate.	noiembrie 1992
România semnează acordul de asociere la Uniunea Europeană.	februarie 1993
Convenţia Democrată, în frunte cu Emil Constantinescu, câştigă alegerile parlamentare.	noiembrie 1996
Victoria candidatului la Preşedinţie al Convenţiei Democratice, Emil Constantinescu.	noiembrie 1996
Ultima mineriadă.	1999
Alegerile parlamentare sunt câştigate de PSD, iar cele prezidenţiale de reprezentantul acestuia, Ion Iliescu.	2000
Aprobarea prin referendum a revizuirii Constituţiei.	18-19 octombrie 2003
România devine membru NATO.	29 martie 2004
În urma unor noi alegeri, Alianţa Dreptate şi Adevăr (PD şi PNL) preia conducerea României.	noiembrie 2004
În urma celui de-al doilea tur de scrutin, preşedinte al României este ales Traian Băsescu.	noiembrie 2004
România devine membră a Uniunii Europene.	1 ianuarie 2007

CAPITOLUL 7

I. POLITICA EXTERNĂ DE LA UNIREA PRINCIPATELOR PÂNĂ LA RĂZBOIUL RECE

Înfiinţarea Ministerului Afacerilor Străine al Principatelor Unite.	8 august 1862
Este încheiată o convenţie de extrădare cu Serbia.	1863
Se încheie Convenţia privind sistemul poştal şi cel de telegraf cu Austria.	10 mai 1865
Principatele Unite (România) aderă la Convenţia telegrafică internaţională de la Paris.	5 iunie 1865
Au loc consultări româno-greceşti în vederea unei acţiuni comune antiotomane.	1866 şi 1869
România încheie un tratat de colaborare cu Serbia.	1868
Se semnează Convenţia comercială şi de navigaţie cu Austro-Ungaria, bazată pe liberul schimb.	1875
Se semnează Convenţia comercială şi de navigaţie cu Rusia.	1876

Prin Congresul de pace de la Berlin este recunoscută independența României.	1 iulie 1878
Austro-Ungaria, Rusia și Turcia stabilesc relații diplomatice cu România.	1878 (toamna)
Italia stabilește relații diplomatice cu România.	1879
Germania, Franța și Anglia recunosc independența României.	1880
Încercarea României de a negocia o nouă convenție comercială cu Austro-Ungaria, pe baza protecționismului, duce la izbucnirea unui adevărat război vamal între cele două țări.	1886 (până în 1891)
Cancelarul german Bismarck reunește Germania, Austro-Ungaria și Italia în cadrul Triplei Alianțe (Puterile Centrale).	1882
Printr-un tratat secret, care putea fi reînnoit, România se alătură Triplei Alianțe.	1883
Se semnează acordul franco-rus.	1893
Se semnează acordul anglo-francez cunoscut sub numele de Antanta Cordială .	1904
Prin semnarea acordului anglo-rus se definitivează cel de-al doilea sistem politico-militar - Antanta sau Tripla Înțelegere.	1907
Bulgaria, Serbia, Grecia și Muntenegru înving rapid Turcia în cadrul primului război balcanic.	toamna anului 1912
Tratatul de pace de la Londra pune capăt primului război balcanic.	1912
Pretențiile exagerate ale Bulgariei duc la izbucnirea celui de-al doilea război balcanic, la care participă și România.	1913
Prin pacea de la București se pune capăt celui de-al doilea război balcanic. România anexează Cadrilaterul (Durostor și Caliacra).	1913
Vizita țarului Nicolae al II-lea, împreună cu familia sa și cu ministrul de externe Sazonov, la Constanța.	1/14 iunie 1914
Asasinarea, la Sarajevo, a arhiducelui Franz Ferdinand, moștenitorul tronului austro-ungar, va duce la izbucnirea Primului Război Mondial.	15/28 iunie 1914
Începe Primul Război Mondial.	15/28 iulie 1914
Printr-un acord secret, Rusia se obliga să apere integritatea teritorială a României și îi recunoștea drepturile asupra teritoriilor din Austro-Ungaria, în schimbul unei „neutralități binevoitoare”.	18 sept./1 oct. 1914
Guvernul României condus de I.I.C. Brătianu semnează convențiile politice și militare cu Antanta.	4 august 1916
Consiliul de Coroană de la Cotroceni aprobă convențiile cu Antanta, declarând război Austro-Ungariei.	14 august 1916
Prin capitularea Germaniei, ia sfârșit Primul Război Mondial.	29 oct./11 nov. 1918
România caută să obțină recunoașterea internațională a noilor sale granițe.	1919-1920
Urmărind păstrarea vechilor granițe ale Ungariei, guvernul comunist condus de Bela Kun recurge la operațiuni militare de ocupare a Transilvaniei.	aprilie-iulie 1919
Se semnează, la Versailles, Tratatul de pace cu Germania, prin care Alsacia și Lorena revin Franței.	28 iunie 1919
Trupele române ocupă Budapesta.	4 august 1919
Se semnează, la Saint Germain, Tratatul de pace cu Austria, prin care este recunoscută internațional unirea Bucovinei cu România.	10 septembrie 1919
Se semnează, la Neuilly, Tratatul de pace cu Bulgaria.	28 noiembrie 1919
România semnează Tratatul privind protecția minorităților, prin care sunt acordate drepturi individuale membrilor acestora.	10 decembrie 1919
România ia parte la fondarea Ligii Națiunilor.	10 ianuarie 1920
Se semnează, la Trianon, Tratatul de pace cu Ungaria, prin care este recunoscută internațional unirea Transilvaniei cu România.	4 iunie 1920
Se semnează, la Sevres, Tratatul de pace cu Turcia.	10 august 1920
Prin Tratatul de la Paris este recunoscută pe plan internațional unirea Basarabiei cu România.	28 octombrie 1920
Tratativele româno-sovietice de la Copenhaga și Varșovia, privind recunoașterea unirii Basarabiei cu România.	1920-1921
România semnează Convenția politică și Convenția de alianță defensivă româno-polonă.	martie 1921
România semnează sistemul de tratate care stau la baza Micii Înțelegeri (România, Cehoslovacia și Regatul Sârbo-Croato-Sloven).	aprilie-iunie 1921
România semnează Convenția internațională privind statutul definitiv al Dunării.	1921
Conferința de la Viena, la care Uniunea Sovietică refuză să recunoască actul de la 27 martie 1918.	martie 1924
România semnează Protocolul de la Geneva, care preciza legătura dintre securitate și dezarmare.	1924
Reînnoirea alianței cu Polonia.	martie 1926

Semnarea Tratatului de alianță și amicitie româno-francez.	15 iulie 1926
România și Italia semnează un Tratat de amicitie și colaborare cordială.	16 septembrie 1926
România aderă la Tratatul de la Paris, care interzice războiul ca mijloc de rezolvare a diferendelor dintre state (Pactul Briand-Kellog).	4 septembrie 1928
România semnează Protocolul de la Moscova.	9 februarie 1929
Nicolae Titulescu este ales în funcția de președinte al Adunării Generale a Societății Națiunilor.	1930
Nicolae Titulescu este reales în funcția de președinte al Adunării Generale a Societății Națiunilor.	1931
Negocierile româno-sovietice de la Riga privind problema Basarabiei.	1932
România participă la lucrările Conferinței asupra dezarmării, desfășurate la Geneva.	1932-1933
S.U.A. recunosc unirea Basarabiei cu România.	1933
România aderă la Convenția de definire a agresiunii și teritoriului, semnată la Londra (textul documentelor a fost elaborat de Nicolae Titulescu).	3-5 iulie 1933
Tensionarea relațiilor internaționale ca urmare a politicii agresive duse de Germania, Italia și Japonia.	după 1933
Se încheie Pactul Înțelegerii Balcanice, la Atena (România, Iugoslavia, Grecia și Turcia).	8 februarie 1934
Convorbirile dintre Titulescu și Litvinov în privința granițelor se încheie cu un eșec, dar duc la reluarea relațiilor diplomatice româno-sovietice. România sprijină admiterea URSS în Liga Națiunilor.	iunie 1934
În Germania este reintrodus serviciul militar obligatoriu.	1935
Prin vocea lui Nicolae Titulescu, România condamnă ocuparea Abisiniei (Etiopiei) de către Italia.	1935
Germania ocupă zona demilitarizată a Renaniei.	1936
Perfectarea protocolului dintre Nicolae Titulescu și Maxim Litvinov, cu privire la încheierea unui pact de asistență mutuală româno-sovietic, rămas nedefinitivat (Protocolului româno-sovietic de la Montreaux).	21 iulie 1936
Crearea Axei Berlin-Roma-Tokyo.	1937
Germania ocupă Austria (Anschluss).	martie 1938
Prin „Acordul de la Munchen”, Hitler smulge Cehoslovaciei regiunea sudetă.	29-30 septembrie 1938
Germania desființează statul cehoslovac.	martie 1939
Semnarea acordului economic româno-german, în termenii impuși de Berlin.	23 martie 1939
Franța și Marea Britanie încheie acorduri economice cu România și promit sprijin României în cazul unor posibile agresiuni (acordarea de garanții).	13 aprilie 1939
Semnarea Pactului Ribbentrop-Molotov, în a cărui anexă secretă se prevedea dreptul URSS de ocupa Basarabia.	23 august 1939
Atacarea Poloniei de către Germania declanșează cel de-al Doilea Război Mondial.	1 septembrie 1939
România își proclamă neutralitatea în cel de-al doilea război mondial.	7 septembrie 1939
România este obligată să semneze „Pactul Petrolului” cu Germania.	1940
Capitularea Franței în cel de-al Doilea Război Mondial.	22 iunie 1940
În urma notelor ultimative ale URSS, România este nevoită să cedeze Basarabia, nordul Bucovinei și ținutul Herța Uniunii Sovietice.	26-27 iunie 1940
România renunță la garanțiile franco-engleze.	1 iulie 1940
Tratatele româno-ungare de la Severin (România oferă un schimb de populație cu mici rectificări de frontieră, dar Ungaria pretinde cesiuni mult mai importante).	august 1940
Tratatele româno-bulgare de la Craiova.	19 august – 7 septembrie 1940
Arbitrajul germano-italian de la Viena, referitor la Transilvania.	29 august 1940
Dictatul impus României la Viena, prin care nord-vestul Transilvaniei intră în componența Ungariei.	30 august 1940
Carol al II-lea renunță la tron în favoarea fiului său, Mihai I (sfârșitul Restaurației carliste).	6 septembrie 1940
Este semnat Tratatul de la Craiova, prin care județele Durostor și Caliacra intră în componența Bulgariei, granița revenind pe aliniamentul din 1913.	7 septembrie 1940
Ion Antonescu devine președintele Consiliului de Miniștri.	1940
Cu ocazia vizitei lui Ion Antonescu în Germania, România aderă la Pactul Tripartit, intrând în sistemul de alianțe al Axei Berlin-Roma-Tokyo.	23 noiembrie 1940
România acceptă prezența trupelor germane pe teritoriul său.	primăvara anului 1941
România aderă la Pactul Anticomintern (alături de Germania, Italia și Japonia).	1941
Alături de Germania și de aliații acesteia, România intră în războiul împotriva Uniunii Sovietice,	22 iunie 1941

cu unicul scop de a recupera teritoriile pierdute în iunie 1940.	
Teritoriul dintre Nistru și Bug (Transnistria) intră sub administrație românească, fiind utilizat pentru deportarea evreilor și țiganilor.	august 1941-ianuarie 1944
Armata română suferă grave înfrângeri la Cotelul Donului și Stalingrad.	1943
Diplomația română demarează tratative în vederea scoaterii României din războiul împotriva Națiunilor Unite.	1943
Mussolini îi promite ministrului de externe al României, Mihai Antonescu, să ia conducerea sateliților Germaniei, pentru a iniția negocieri de pace cu Națiunile Unite, dar este răsturnat de la putere.	septembrie 1943
Opoziția condusă de Maniu începe, cu știrea lui Antonescu, negocieri cu aliații la Cairo, conduse de prințul Barbu Știrbei și Constantin Vișoianu.	1944
Regele Mihai I decide arestarea mareșalului Antonescu și alăturarea țării la coaliția Națiunilor Unite.	23 august 1944
Semnarea armistițiului cu Uniunea Sovietică.	12 septembrie 1944
Prin lupta soldaților români, întregul teritoriu al Transilvaniei este eliberat de sub ocupația horthysto-nazistă.	25 octombrie 1944

II. ROMÂNIA ÎN TIMPUL RĂZBOIULUI RECE

Are loc Conferința interaliată de la Ialta.	februarie 1945
Prin deciziile sale, Conferința de la Potsdam, alături de cea de la Ialta, a contribuit la instaurarea regimului comunist în România.	iulie-august 1945
Discursul lui Winston Churchill de la Universitatea Fulton despre Cortina de Fier este considerat a marca debutul Războiului Rece.	5 martie 1946
Gheorghe Tătărescu conduce delegația oficială a României la Conferința de pace de la Paris după cel de-al Doilea Război Mondial.	29 iulie-15 oct. 1946
România semnează Tratatul de pace de la Paris, fiind tratată ca o țară învinsă și fiind obligată la plata unei despăgubiri imense de război față de URSS. Se consfințește, totuși, revenirea nord-vestului Transilvaniei în granițele României, dar, respectând instrucțiunile primite de la Moscova, delegația oficială a României nu ridică problema Basarabiei, granița de est rămânând cea impusă în iunie 1940.	10 februarie 1947
Doctrina Truman (doctrina îndiguirii - <i>containment</i>), prin care SUA stabilea o strategie de stopare a expansiunii comunismului.	martie 1947
Anunțarea Planului Marshall.	iunie 1947
Respectând instrucțiunile Kremlinului, România respinge Planul Marshall.	iulie 1947
Stalin înființează Kominform-ul (Biroul Informativ al Partidelor Comuniste și Muncitorești).	toamna anului 1947
Gheorghe Tătărescu este înlocuit din funcția de premier cu Ana Pauker, PCR preluând controlul total asupra diplomației românești.	5 noiembrie 1947
Lovitura de stat de la Praga. Puterea este preluată de comuniști.	februarie 1948
Blocada Berlinului. SUA și aliații occidentali aprovizionează printr-un „pod aerian” orașul izolat de sovietici.	aprilie-mai 1948
Ca ripostă la Planul Marshall, dar și ca o alternativă a țărilor comuniste la OCEE, se constituie Consiliul de Ajutor Economic Reciproc (CAER).	25 ianuarie 1949
La Washington are loc ceremonia de semnare a Pactului NATO, ce cuprindea majoritatea statelor democratice din Europa și SUA.	4 aprilie 1949
URSS realizează prima explozie nucleară.	1949
Intrarea Turciei și Greciei în NATO.	1952
Moartea lui I.V. Stalin.	5 martie 1953
Intrarea RFG în NATO, care va determina constituirea Tratatului de la Varșovia.	începutul anului 1955
Statele aflate în sfera de influență sovietică, cu excepția Iugoslaviei, semnează Tratatul de la Varșovia, ca alianță opusă NATO.	14 mai 1955
România devine membră a Organizației Națiunilor Unite (ONU).	1955
Reconcilierea cu Iugoslavia.	după 1956
Demascarea cultului personalității lui Stalin, în raportul secret prezentat de Hrușciiov la Congresul XX al PCUS.	februarie 1956
În Ungaria se declanșează o revoluție anticomunistă.	1956
Armata Roșie reprimă revoluția anticomunistă din Ungaria.	oct.-nov. 1956
Kremlinul anunță decizia de retragere a trupelor sovietice din România.	24 mai 1958
România încheie diverse acorduri economice cu statele occidentale, fiind încurajate schimburile comerciale și achiziționarea de tehnologie modernă.	1958-1960
Construirea Zidului Berlinului.	august 1961

Izbucnirea conflictului sovieto-chinez.	1962
„Criza rachetelor” din Cuba.	1962
După „criza rachetelor” urmează perioada coexistenței pașnice dintre țările comuniste și cele democratice.	1962
Speculând dificultățile diplomatice cu care se confrunta Moscova, Dej inițiază distanțarea treptată a României de URSS.	1962
PMR încearcă să-și atribuie un rol de mediator în conflictul dintre cele două puteri comuniste - URSS și China.	1962
Disputa româno-sovietică se acutizează, pe fondul controverselor privind integrarea economiilor est-europene în cea sovietică și al dorinței Kremlinului de a transforma România într-o sursă agrară și de materii prime pentru statele mai dezvoltate din CAER.	1963
CAER lansează Planul Valev, care propunea o diviziune a muncii în cadrul blocului socialist, între anumite complexe economice supranaționale, agrare sau industriale.	aprilie 1964
Declarația din aprilie cu privire la poziția Partidului Muncitoresc Român în problemele mișcării comuniste și muncitorești internaționale, considerată un adevărat manifest de ieșire a țării de sub influența Moscovei, se opune aplicării Planului Valev în România.	aprilie 1964
Votul României la ONU diferă pentru prima dată de cel al celorlalte state „frățești” (comuniste).	1964
Încetează din viață Gheorghe Gheorghiu-Dej, lăsând deschisă lupta pentru succesiune.	19 martie 1965
Nicolae Ceaușescu devine secretar general al partidului, continuând și chiar accelerând, cel puțin la nivel propagandistic, politica de distanțare a României față de Moscova.	iulie 1965
Cu ocazia vizitei de confirmare la Moscova, Ceaușescu nemulțumește conducerea sovietică prin accentele programului său de guvernare.	septembrie 1965
Teoria „căii naționale în construcția comunismului românesc” este îmbrățișată de Occident.	1966
România este primul stat comunist care stabilește relații diplomatice cu RFG.	1967
Războiul de șase zile. România refuză să semneze rezoluția propusă de sovietici prin care Israelul era condamnat ca stat agresor, aducând critici statelor arabe pentru erorile comise. România este singurul stat comunist care nu rupe relațiile diplomatice cu Israelul, după Războiul de șase zile. Păstrând relații bune și cu statele arabe, România devine mediator între diplomații americani, israelieni și arabi, îmbunătățindu-și relațiile cu statele occidentale. Poziția românească în conflictul arabo-israelian a crescut enorm prestigiul României în lume, rolul ei în relațiile internaționale depășind cu mult situația reală dată de potențialul ei economic, militar și demografic limitat.	1967
Ministrul de externe al României, Corneliu Mănescu, este ales președinte al Adunării Generale a ONU.	1967
România este unul dintre canalele utilizate de americani pentru negocieri secrete cu guvernul comunist al Vietnamului de Nord.	1967-1968
Relațiile bune cu China și cu Statele Unite permit României să joace rolul unui canal de comunicare între cele două state, contribuind la reluarea relațiilor diplomatice între cele două state.	sfârșitul anilor '70.
Președintele Franței, Charles de Gaulle, efectuează o vizită în România, felicitându-l pe Ceaușescu pentru pretinsa lui politică de independență.	aprilie 1968
Intervenția trupelor Tratatului de la Varșovia în Cehoslovacia pune capăt „Primăverii de la Praga”, un curent politic reformist care milita pentru liberalizarea internă și pentru apropierea de statele occidentale.	20/21 august 1968
Este elaborată „doctrina Brejnev” a suveranității limitate, care justifică intervenția în afacerile interne ale statelor est-europene dacă era pusă în pericol existența sistemului comunist.	august 1968
Prin discursul de condamnare a intervenției sovietice în Cehoslovacia se fundamentează național-comunismul lui Nicolae Ceaușescu.	21 august 1968
România își creează propria industrie de apărare.	după 1969
Vizita oficială a președintelui american Richard Nixon în România, cu scopul de a încuraja politica independentă a României.	1969
Nicolae Ceaușescu efectuează o vizită oficială în SUA, acceptând rolul de „ghimpe în coasta Moscovei”.	octombrie 1970
România este primită în GATT (Acordul General pentru Tarife și Comerț).	1971
România este acceptată în FMI (Fondul Monetar Internațional).	1972
România încheie acordul cu Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare (Banca Mondială).	1972

Cu ocazia vizitei oficiale a lui Ceaușescu la Paris, președintele francez subliniază rolul jucat de România în progresul securității europene.	1974
Președintele american Gerald Ford efectuează o vizită oficială în România.	1975
România obține clauza națiunii celei mai favorizate din partea SUA.	1975
La Helsinki are loc ultima reuniune a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa.	30 iulie-1 august 1975
Semnarea Actului Final al Conferinței de la Helsinki.	1 august 1975
România contribuie la încheierea acordului de pace dintre Israel și Egipt (la Camp David - SUA).	1978
România critică agresiunea sovietică în Afghanistan, considerată o aventură care a generat o nouă criză în relațiile internaționale.	1979
România încheie noi acorduri de colaborare cu Comunitatea Economică Europeană.	1980
Degradarea treptată a condițiilor economico-sociale și politice din România duce la restrângerea treptată a contactelor diplomatice de interes major pentru România.	după 1980
România își orientează aproape exclusiv politica externă spre relațiile diplomatice și economice cu statele Lumii a Treia și din Liga Arabă, care le înlocuiesc treptat pe cele cu Occidentul.	după 1980
Mihail Gorbaciov preia puterea în URSS, devenind secretar general al PCUS.	martie 1985
Lansarea politicii de „glasnost” și „perestroika” de către Gorbaciov zdruncină din temelii regimurile comuniste din Europa.	1985
Ceaușescu încetează a mai fi un favorit al cancelariilor occidentale, devenind o simplă problemă a Moscovei.	după 1985
Vizitând România, Gorbaciov abordează, aluziv, tema introducerii unor reforme, criticând, implicit, starea de lucruri din România.	mai 1987
Ceaușescu renunță la clauza națiunii celei mai favorizate în relațiile comerciale cu SUA.	1988
Comisia pentru drepturile omului a ONU adoptă o rezoluție privind constituirea unei comisii de anchetă privind situația din România.	martie 1989
Ceaușescu trimite un mesaj conducerilor partidelor comuniste atrăgând atenția că evoluția spre democrație a Poloniei (prin numirea unui prim-ministru necomunist - Tadeusz Mazowiecki) este periculoasă și urmărește „îndepărtarea socialismului”.	august 1989
Căderea Zidului Berlinului.	9 noiembrie 1989
La Congresul al XIV-lea al PCR, Ceaușescu considera că menținerea a două state germane este o necesitate, condamnămnd totodată Pactul Ribentropp-Molotov.	20-24 noiembrie 1989
Gorbaciov îi informează pe liderii statelor Tratatului de la Varșovia despre întâlnirea de la Malta cu președintele George Bush, specificând că URSS nu se va opune eventualelor schimbări din Europa de Est.	4 decembrie 1989
Încheierea „războiului rece”.	1990
Reunificarea Germaniei.	3 octombrie 1990
Desființarea CAER-ului și a Pactului de la Varșovia.	martie 1991
Dezmembrarea Uniunii Sovietice.	decembrie 1991